NÚMERO 31 Octubre · Novembre de 2025 3€

SOM CANALLA

La publicació dels nens i les nenes de les Garrigues

SUMARI

Pàgina 11

Uns 2.700 infants i joves tornen a les classes

Pàgina 17

Entrevista a Odette Riu, educadora i premi Olivera d'Or

Pàgina 18–19

Com canviarà la timoneda d'Alfés els propers anys?

Pàgina 20

La revista 'Albor' de Súria, amb el mestre de l'Espluga Josep Civit

Editorial

Tornem, amb més passatemps!

El primer mes de classes després de les vacances ha passat volant i aquí arriba el *SomCanalla* 31, amb què s'enceta el setè curs d'aquest projecte periodístic i educatiu per confeccionar una publicació per als nens i nenes de les Garrigues. Enguany hi participen les 24 escoles de Primària que hi ha al conjunt de l'àmbit garriguenc. De nou, i com sempre, hem d'agrair als infants i mestres la seva col·laboració activa!

La revista continua amb la seva estructura clàssica: notícies, alguns reportatges i una entrevista, passatemps per als grans i per als petits, enguany amb una pàgina més i alguns jocs nous, i tots els escrits dels nens i nenes que ens expliquen què passa a cada escola i a cada poble.

I la Somereta, la nostra mascota, que continua fent de les seves... Som, som, som-hi, *SomCanalla*! Som, som, som-hi, Somereta!

Amb el suport de: Amb la col·laboració de les escoles:

Diputació de Lleida

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

EAM Escola d'Art Municipal Leandre Cristòfol

Mare de Déu de Montserrat de l'Albagés
Els Aubis de l'Albi
La Dula d'Alcanó
Escola d'Alfés
Albirka d'Arbeca
Els Set Focs de Bellaguarda
Joan XXXIII de les Borges Blanques
Mare de Déu de Montserrat de les Borges Blanques
Vall Major de Bovera
Timorell de Castelldans
El Cérvol de Cervià de les Garrigues
Porcel de Cervera de l'Espluga Calba
Escola de la Granadella
L'Espígol de Juncosa de les Garrigues
Manuel Ortiz i Castelló de Juneda
Arc d'Adà de Llardecans
Otogesa de Maials
Abat Ruera de Puiggrós
La Roca de Sarroca
Escola del Soleràs
Escola de Sunyer
Escola de Torrebesses
La Bassa de Torregrossa
Sant Bonifaci de Vinaixa
A Cau de Bosc de Tarrés
Escoleta del Mas de Juneda

Equip SomCanalla

Consell de redacció:
Xavier Franch
Miquel Andreu
Francesc Florensa
Angelina Giné

Coordinació:
Francesc Florensa

Redacció:
Xavier Franch

Maquetació:
Pau Llop

Fotografia:
Xavi Minguella

Correcció:
Roger Berengué

Dept. comercial:
Francesc Florensa

President:
Emili Farré

Col·laboradors:
Ramon Montanyà
Pol Eroles

Imprimeix:
INDUGRAF OFFSET SA

Dipòsit legal
L 1231–2019

Edita:
A.C. Garriguenca de Comunicacions
C/ Nou, 2, baixos · 25400
LES BORGES BLANQUES (Garrigues)

Telèfon: 973142420

somcanalla@somgarrigues.cat
www.somgarrigues.cat

SomCanalla és un mitjà independent i plural.
La seua opinió s'expressa mitjançant l'editorial.

Premi Mitjans de comunicació locals de les Terres de Lleida (2022)
Pica d'Estats

QUI HA FET LA PORTADA?

Pedro Berenguel Nieto

(@Aenargon)

Tarragona, 1978. Escriptor, il·lustrador i dissenyador de jocs de taula, actualment cursant grau superior d'il·lustració i animació a l'EAM Leandre Cristòfol de Lleida.

EL MÒBIL NO ET FARÀ GAUDIR DE L'AIRE LLIURE

MENYS PANTALLA, MÉS VIDA!

PER A MÉS INFORMACIÓ:
gen.cat/digitalitzacioresponsable

Generalitat de Catalunya

El Govern de Tothom

DISSABTES D'ESPLAI

MATINS

Edats: I3 - I4 - I5
Preu: TOT EL CURS: 50 €

CURS 25 26

TARDES

Edats: 1r a 4t de primària
Preu: TOT EL CURS: 50 €

JOVES

Edats: 2n d'ESO a 1r post oblig.
Matrícula: 30 €
Preu semestre: 70 €

ESPLAI APASSOMI

Edats: 5è, 6è de primària i 1r d'ESO
Preu: TOT EL CURS: 70 €

AFTER

I GRUP DE JOVES

esplai_apassomi
apassomi

Grup d'Esplai Apassomi
Les Borges Blanques • Les Garrigues • Catalunya

+ info. i inscripcions en línia a la web:
www.apassomi.org

PASSATEMPS

Les 7 diferències

Il·lustracions: Pedro Berenguel

A

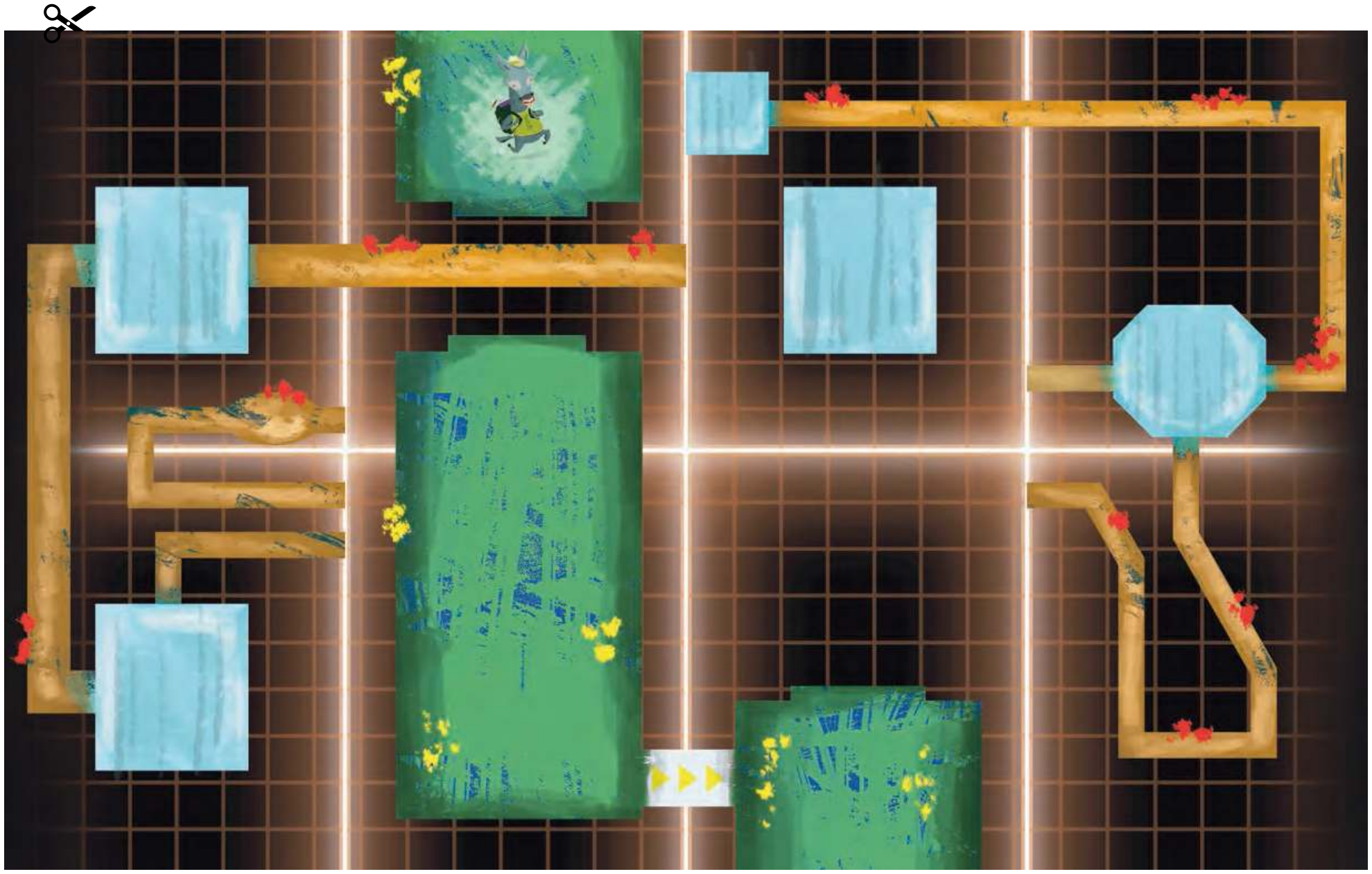
B

El laberint en 3D

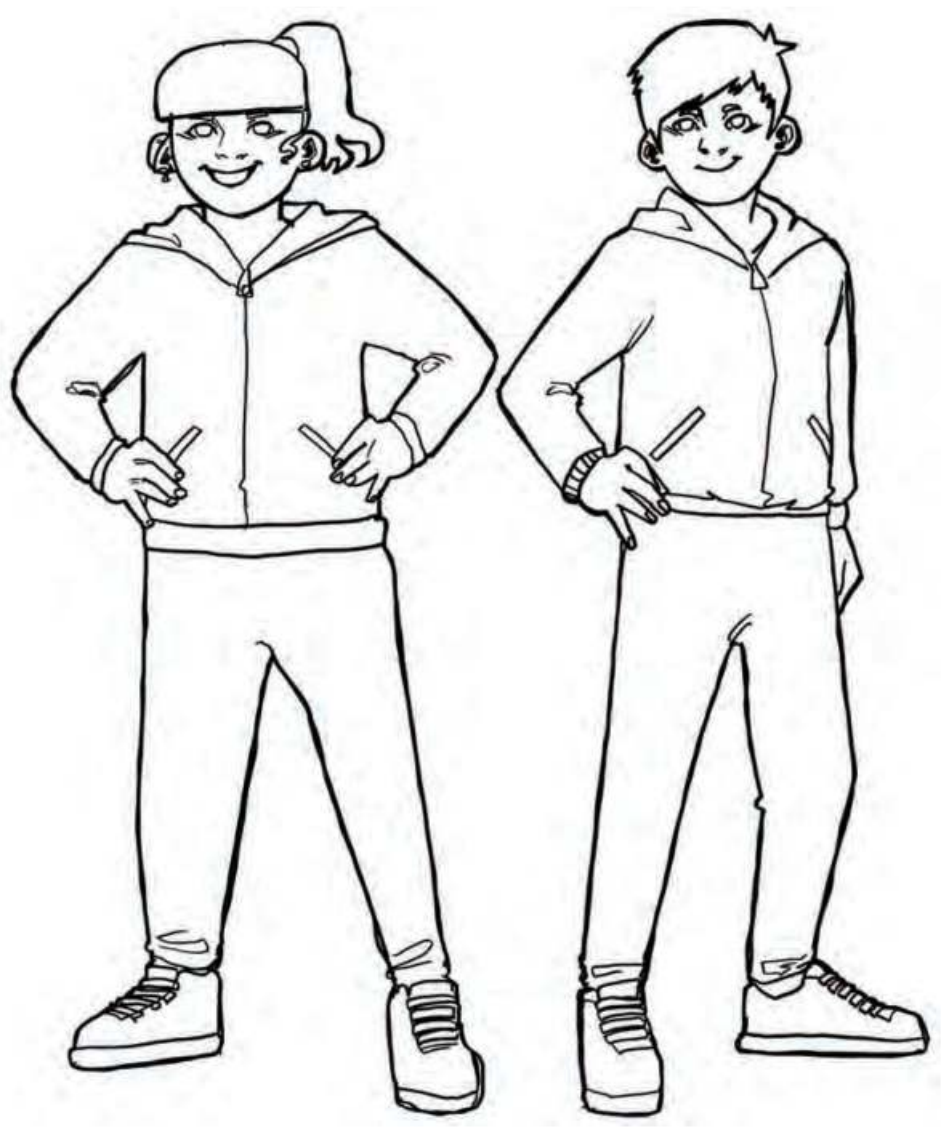
Idea i il·lustració: Pedro Berenguel

Per ajudar a escapar la Somereta no n'hi ha prou a seguir els camins que té davant. L'hauràs d'ajudar doblegant el laberint per les línies blanques. Així aconseguiràs trobar els ponts i passarel·les que li permetran arribar fins a la pastanaga! Si tens dubtes, mira el vídeo que hi ha al codi QR!

PASSATEMPS

Pinta el xandall l'Escola Manuel Ortiz de Juneda

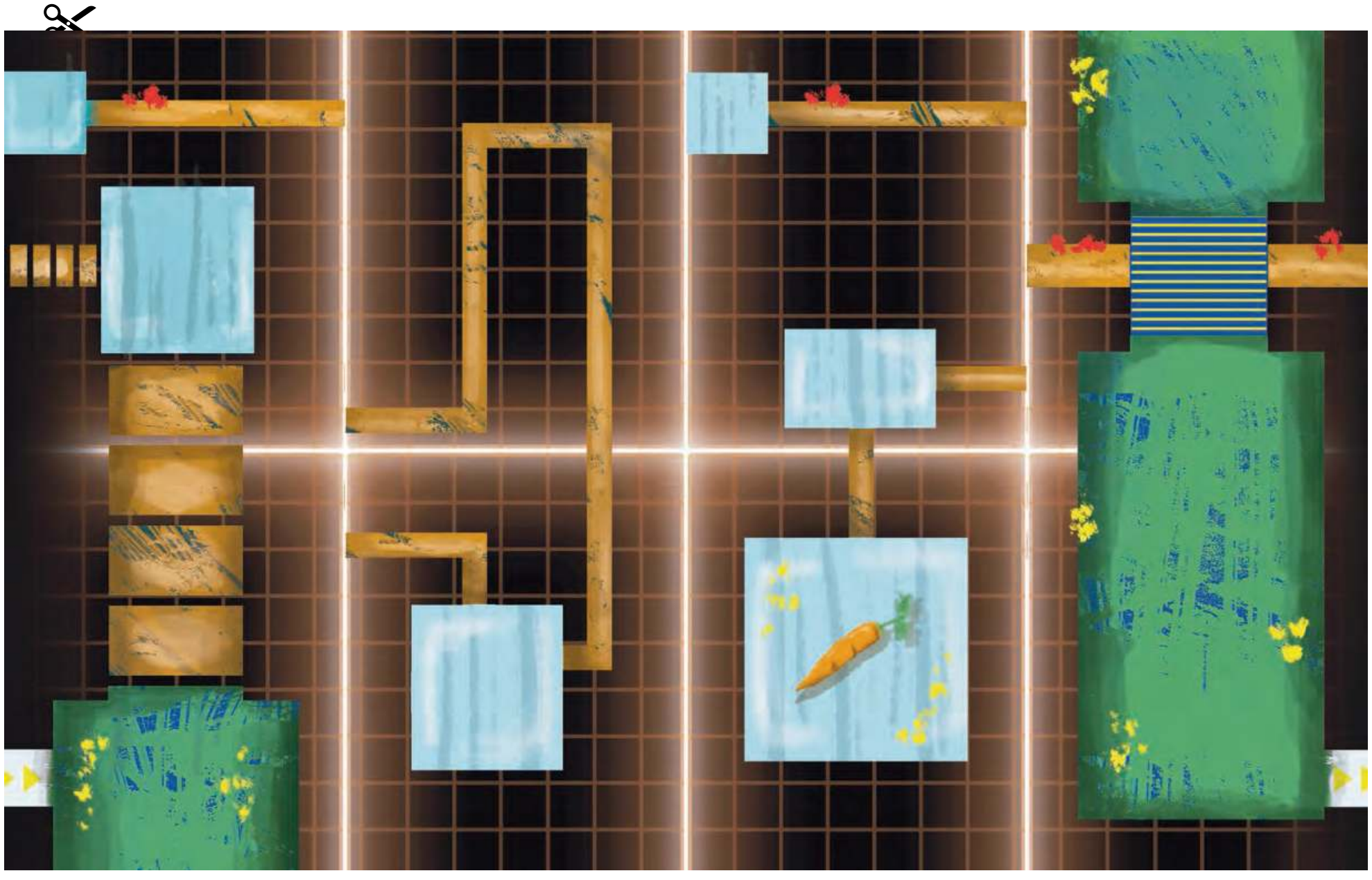
Som, som, som–hi Somereta!

Si vau ser vius, la vau trobar al laberint de Bovera!

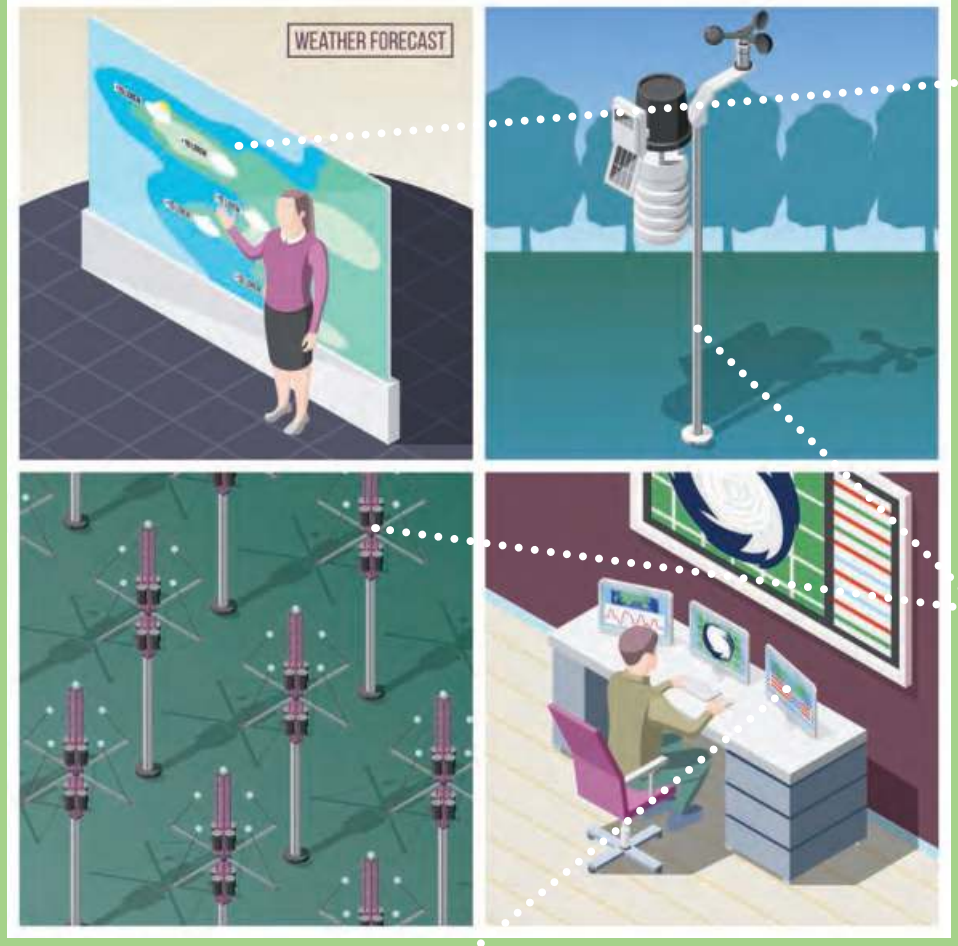
On es deu haver posat?

PISTES: NO LI FAN POR LES NOVES TECNOLOGIES NI ELS ROBOTS

Home del temps

Avui farà sol. Demà, pluja! Els homes i les dones del temps són persones que tenen coneixements de meteorologia, saben fer servir els aparells per mirar el temps que fa, amb els càlculs científics preveuen el temps i, a més a més, també són bons explicant tots els fenòmens. Això fa que siguin figures de referència als mitjans de comunicació. Ells ens avisen de què hem d'esperar per als propers dies i també divulguen els esdeveniments singulars.

IL·LUSTRACIÓ: Freepik

MAPA

La imatge que ens ve al cap al pensar en un home o en una dona del temps és el mapa del lloc on vivim, i les icones de sols, núvols i tempestes, segons el que prevegin o estigui passant. També s'hi sol reflectir la temperatura.

APARELLS

Segur que coneixeu els noms d'alguns dels estris que fan servir els meteoròlegs. Els més senzills són el termòmetre i el pluviòmetre. Les estacions meteorològiques acostumen a incorporar-los, juntament amb altres eines. A més d'això, els homes i dones del temps també aprofiten les imatges i informacions que arriben dels satèl·lits que hi ha fent voltes a la terra. Aquests inclouen eines per mesurar algunes dades d'interès de l'atmosfera i per fer fotografies, i les poden enviar a la terra per ajudar a llegir el temps actual i el que vindrà.

DADES

Per entendre els fenòmens meteorològics i poder-se avançar i explicar-los a l'audiència, aquests professionals necessiten informació. No és que ho sàpiguen tot, sinó que analitzen les dades que els arriben dels diferents aparells i sistemes disponibles i ho expliquen al públic.

PARAIGUA

Tot i que no surt a les imatges, sempre és bo tenir-ne un a punt. Perquè quan plou és bo cobrir-se per no mullar-se. I perquè, com se sol dir, quan l'home del temps s'equivoca amb la previsió, li plouen les crítiques.

OPINIÓ

Arlet Ros Vilaplana
Escola d'Alfés, 6è

Poble o ciutat

Hola, em dic Arlet, tinc 11 anys i vaig a l'escola d'Alfés.

Ara opinaré sobre el poble i la ciutat. Què és millor? Viure a la ciutat o en un poble?

A mi personalment m'agrada més el poble, perquè quan es fa de nit no se senten els cotxes de la carretera i amb els nens dels pobles dels cantons fem molta pinya.

Al nostre poble tenim una ZER anomenada ZER l'Eral. Cada dilluns ens trobem tot l'alumnat de la ZER al poble de Sarroca. Allí fem anglès, educació física i música tots junts. Ens ho passem molt bé amb els amics i les amigues.

En canvi, la ciutat no m'agrada tant. Perquè està més bruta, hi ha més soroll, tardes més d'anar d'un lloc a un altre i la gent no fa tanta pinya, va més al seu aire.

Per a mi, el poble és el millor per viure i per estar més tranquil.

Queralt Sas Garrós
Escola de la Granadella, 6è

La lectura

Una de les meves aficions és la lectura. Des de ben petita llegeixo tot tipus de llibres: contes, àlbums il·lustrats, novel·les, còmics... i fins i tot revistes! Una de les coses bones que té llegir és que aprens molt, coneixes llocs nous, la teva creativitat creix i també adquireixes paraules noves i desconegudes.

En canvi, un inconvenient és quan tens molts llibres a casa i arriba un moment que no tens lloc i alguns els has de donar, però sempre pots fer-ho a gent del poble, a l'escola o a alguna botiga de llibres de segona mà. Una altra opció és agafar-los de la biblioteca.

Els llibres que més m'agraden són els d'aventura, els romàntics i els d'humor i la col·lecció que més gaudeixo llegint és la de *Em dic Goa* de Miriam Tirado.

Llegir és molt positiu i s'hauria de practicar més perquè, encara que no ens agradi, ens ajuda a aprendre i a passar bones estones.

Alma Cabiscol López
Escola del Soleràs, 5è

La guerra a Gaza

Una de les guerres que més surt a les notícies últimament és la guerra de Gaza. Aquesta guerra se'm fa difícil d'entendre i tot i ser nena, la meva opinió també és important. Em sap molt greu que nens i nenes com jo puguin prendre mal.

La guerra de Gaza no deixa que famílies facin la seva vida normal, fins i tot hi ha nens que no poden anar cada dia a l'escola, com faig jo i la resta dels meus companys. Això fa preguntar-me pel sentit de les guerres. Hi ha famílies que no tenen per menjar, per viure i casa seva està destruïda.

La guerra de Gaza és deguda a motius històrics, polítics i religiosos, que em costen d'entendre, com a molts adults. Però em fa patir veure que nens i nenes no trobin l'escola un lloc segur perquè en qualsevol moment pot sonar una alarma quan ha caigut una bomba. Quin serà el trauma que tindran aquests nens quan siguin grans? Penso que els conflictes s'haurien de resoldre parlant i no amb violència.

OPINIÓ

Cloe Benabarre Vila

Escola La Roca de Sarroca, 5è

L'hivern o l'estiu?

Jo crec que l'hivern és millor que l'estiu perquè a l'hivern fa fred i s'està millor, també perquè es fa més ràpid de nit.

A l'estiu fa més calor i puc passejar més però hi ha moltes mosques, abelles, mosquits i erugues. No m'agraden gens!

Una cosa que m'agrada molt de l'estiu és la piscina i anar al càmping, allí coneixes molta gent i pots fer moltes amigues i amics però, tot i això, prefereixo l'hivern. Com que no fa tanta calor puc dormir millor.

Quan arriba el fred, la vida pren un altre ritme: les nits són més llargues i passo estones cuinant amb la meva germana les receptes dels llibres del bibliobús. Berenar o esmorzar xocolata calenta m'encanta i tapar-me amb una manta al sofà mirant alguna sèrie divertida és el millor. A diferència de l'estiu, on la calor ofega, l'hivern ofereix la possibilitat d'abrigar-nos i adaptar-nos al clima de manera còmoda compartint estones amb la família gaudint del Nadal, que és la festa que més m'il·lusiona d'aquesta estació.

Aitor Gómez Pau

Escola Timorell de Castelldans, 6è

Gaza

Quan sento la paraula guerra, al meu cap sento que alguna cosa molt dolenta està passant. A la nit, mentre em menjo un iogurt, veig les notícies amb els meus pares. Veig com la gent de Gaza arrosseguen els seus remolcs amb sacs de dormir, i tot el que els queda, fins a un altre país, metre altres es queden allí, a sobreviure amb tendes de campanya. El dia que va començar la guerra va ser el dia 7 d'octubre de 2023.

A la classe n'hem parlat, hem vist unes imatges molt lletges, hem vist com era abans Palestina i com és ara. Hi ha hagut un canvi brutal. Em fico a la pell de les persones i m'imagino com em sentiria jo si estigués a Gaza.

La meva opinió sobre la guerra de Gaza i Israel és que a la guerra tothom en surt perdent, els soldats es moren o queden molt ferits, es destrueixen les cases, però els que hi perden més són la població civil, sobretot els nens.

El meu desig és que les guerres s'acabin, imagineu-vos estar en guerra i viure sempre amb por.

Adela Farran Borràs

Escola La Rabassa, 6è

M'agrada l'esport!

M'agrada molt l'esport, però no tenia clar quin seria el millor per a mi. Durant un temps vaig estar buscant un esport que em fes feliç. Al final vaig pensar que com que tenia amistats que jugaven a bàsquet, ho podia provar. D'això ja fa dos anys. I sí, en aquests moments estic molt contenta de l'esport que practico.

Us explico per què em fa sentir bé. Si he passat un mal dia, només cal que jugui a bàsquet i llavors no penso en el que m'ha passat ni en el que faré després. A més a més, m'aporta molts valors, com la col·laboració, la valentia, el respecte, el treball en equip, saber guanyar i perdre, les ganes de millorar... I sobretot molta felicitat!

Durant aquest temps també he fet moltes amistats; quan ens passa alguna cosa, ens ajudem entre nosaltres i busquem solucions. El bàsquet m'ha ajudat a créixer com a esportista i amiga, però sobretot com a persona.

Us convido a provar el bàsquet o qualsevol esport que us faci sentir bé!

JOCS TRADICIONALS

La cursa de les pedretes

Històricament, a la Granadella es feien dos curses populars per la festa major. Una era la cursa de la cordera, en què, qui guanyava, s'emportava un corder cap a casa. Aquest tipus de proves d'atletisme eren molt populars durant la segona meitat del segle XIX i la primera meitat del s. XX. Fins i tot diuen que Pau Lladó *Lo Sirera* de Castelldans va reunir tot un ramat de tants corders com va guanyar.

Una altra cursa de la qual també es té constància a la Granadella és la cursa de les pedres. A una punta de la plaça es posava una pila de pedres. Els corredors donaven voltes a la plaça i cada cop que passaven per allí n'agafaven una. La cursa s'acabava quan ja no en quedava cap. Els guanyadors eren els qui havien agafat més pedres, perquè volia dir que havien fet més voltes. En aquest cas, el més ràpid tenia dos pollastres; el segon, un, i el tercer, una ceba.

De les pedres a les pedretes

A la Granadella, cada estiu s'hi celebra el Festival de la Música Popular i Tradicional Catalana. Dins aquest festival, ja fa anys que es van recuperar les dos activitats esportives populars que s'hi havien fet fa molts anys. Els més grans acostumen a córrer la cursa de la cordera, mentre que per als petits, fins a 12 anys, es reserva la batejada com a Cursa de les Pedretes.

Com és la cursa?

L'Associació de Joves de la Granadella, que és qui l'organitza actualment, marca a terra cinc o sis carrils. A un extrem s'hi situen els petits corredors, cadascun amb un cistell de vímet als peus. Quan es dona el tret de sortida, han de córrer fins al final del carril, agafar una de les pedres que hi ha deixat l'organització i portar-la de nou al punt de partida, on la dipositaran al cistell. Ho faran tantes vegades com pedres tinguin. Segons l'edat, els organitzadors en deixen una, dues o tres. En aquest cas, guanya el primer nen o nena que aconsegueixi portar totes les pedres del seu carril fins al cistell.

Què es guanya?

Els premis són: una síndria per al primer classificat, un meló per al segon, i raïm per al tercer. A més, l'organització obsequia amb una síndria o un meló al qui vagi més ben vestit, amb el vestit tradicional català o d'època. També és habitual que tots els qui hi han corregut rebin algun detallet dolç per la participació.

Quan hi puc participar?

Aquesta activitat sempre té lloc el dissabte al matí, dins el Festival de Música Popular i Tradicional Catalana, que té lloc el tercer o quart cap de setmana d'agost, després del cap de setmana del 15 d'agost.

Tornen les classes amb 2.700 alumnes

És un nombre similar al del curs passat a Primària i Secundària. Pugen els de cicles.

Una classe de Castelldans, d'un curs anterior. FOTO: X.M.

La segona setmana de setembre van començar les classes de Primària, Secundària, Batxillerat i Formació Professional. Als pobles que cobreix aquesta revista, van ser uns 2.700 els nens, nenes i joves que van tornar a classe després de les vacances. És un nombre similar al del curs passat a Primària i Secundària. En canvi, han crescut els alumnes de cicles.

Aquest serà el primer curs escolar en què els mòbils estaran prohibits a les aules i als patis. Fins ara, pel que explicaven a les escoles i instituts, no es feien servir si no era per a alguna activitat concreta on es creia útil. També es limitarà, a poc a poc, l'ús de pissarres digitals i tauletes durant l'etapa d'Infantil.

Els mestres van tenir tota una setmana, la primera de setembre, per posar-se al dia i preparar el curs que comença. També van poder conèixer els mestres que són nous a les escoles.

Cau el nombre de menors de tres anys matriculats

Aquest curs 2025/2026 té 125 alumnes d'I3, que és el primer curs de l'escola ordinària a les escoles de la comarca administrativa de les Garrigues. Tot i que en són alguns més que el curs anterior, representen un 19% menys que el curs 2014/2015. El descens de matriculats és una tendència a tot Catalunya. Al conjunt del país, es calcula que han baixat un 25% els nens i nenes d'I3.

Cervià promou la biblioteca i la lectura des de la primera infància

L'Ajuntament de Cervià de les Garrigues va començar aquest agost una campanya per fer que els nens i nenes del poble vagin a la biblioteca i llegeixin des de ben petits. Ha creat uns paquets de regal amb alguns contes per als nadons, un joc i també una guia per als pares. A més a més, el paquet inclou el carnet de la biblioteca per al nadó.

L'objectiu és que l'espai de la biblioteca i tots els seus llibres estiguin a l'abast de la família i de l'infant a mesura que creixi.

Durant l'agost, ja es van repartir els primers lots de regal.

El cel nocturn del centre i sud de les Garrigues, destaca per la qualitat

La Generalitat va publicar al juliol el primer mapa de la contaminació lumínica de Catalunya. El centre i sud de les Garrigues surten com un dels que tenen més qualitat de cel nocturn, al darrere de la zona del Pirineu i Prepirineu occidentals.

L'educadora Odette Riu i el 'SomGarrigues', premis Olivera d'Or

El divendres 5 de setembre, just a l'inici de la Festa Major de les Borges, es van entregar els premis Olivera d'Or a la Borgenca de l'Any i al Garriguenc de l'Any. El primer va ser per a l'educadora Odette Riu, a qui se li va reconèixer la feina feta a les llars d'infants El Petit Príncep, el Drac Màgic i Joan XXIII. El 10 d'octubre es va jubilar. El *SomGarrigues*, que també edita la revista *SomCanalla*, va rebre el premi de Garriguenc de l'Any per la trajectòria.

El Pot Petit triomfa a la Festa Major de Juneda, amb la pista plena

El grup de música infantil El Pot Petit va actuar el diumenge 24 d'agost a Juneda, dins la Festa Major. El concert va tenir lloc a la Pista Parc Alegria i es va omplir d'una gran quantitat de nens i nenes que van gaudir de l'espectacle, ja fos a primera fila o més endarrere. La relació de la banda amb les Garrigues ve de lluny. Van actuar el 2017 a les Borges i a Juneda, el 2018 a Juneda, Arbeca i les Borges i el 2020 de nou a la capital comarcal.

La consellera d'Educació visita les Borges Blanques

El divendres 26 de setembre va conèixer l'escola La Rabassa i el col·legi Mare de Déu de Montserrat.

La consellera d'Educació i Formació Professional de la Generalitat, Esther Niubó, va visitar les Borges Blanques el divendres 26 de setembre. Primer, va anar a l'ajuntament, on es va reunir amb l'alcalde i amb altres regidors.

Niubó amb alguns alumnes. FOTO: CMDM

Més tard, Niubó va conèixer l'escola La Rabassa (fins ara es deia Joan XXIII, però està en tràmits de canviar el nom des que la primavera passada van fer un procés participatiu per trobar-ne un de nou) i el col·legi Mare de Déu de Montserrat. Va veure els edificis i les classes i es va reunir amb els directors i els mestres per saber quines eren les seves demandes i necessitats del dia a dia.

Un grup de mestres del sindicat Ustec, que treballa per les condicions laborals dels mestres i de tot el sector, va aprofitar-ho per protestar i reclamar-li millores.

Actes als pobles contra el genocidi a Palestina

Tarrés fa trobades setmanals. A Alfés es va llegir un comunicat a l'escola.

Cada dilluns des de ja fa més d'un mes, els veïns de Tarrés es troben per denunciar la situació que es viu a Gaza. Diferents institucions internacionals coincideixen que s'hi està produint un genocidi, que vol dir que hi ha un desig d'eliminar una part o el total d'una població, amb diferents mètodes: els bombardejos i trets, la fam, els desplaçaments forçats, entre d'altres. Els veïns de Tarrés es troben, s'informen de la situació i de què s'hi pot fer.

Aquest setembre, a l'escola d'Alfés es va llegir un comunicat a favor de la pau i contra les guerres. Anteriorment, ja s'havien fet actes, a pobles com per exemple les Borges Blanques.

Un llibre,
una llavor
Llegir per transformar

Un llibre, una llavor

Totes les coses de la granja

Llegir des de petits ens ajuda a créixer com a persones curioses i compromeses amb allò que volem ser i ens envolta. Amb aquesta idea, la Generalitat de Catalunya segueix impulsant la iniciativa "Un llibre, una llavor. Llegir per transformar", que té com a objectiu apropar el sector agroalimentari als infants a través dels llibres.

El programa, pensat per a famílies, escoles i biblioteques, proposa lectures vinculades amb l'àmbit agroalimentari i les presenta d'una manera amena i propera, perquè els més petits descobreixin aquest món d'una forma engrescadora i divertida.

Després d'haver dedicat edicions anteriors a temes com la cura i dedicació que hi ha darrere de la producció dels aliments o la riquesa de la cuina tradicional catalana, aquesta vegada ens atansem a una de les 15.000 explotacions ramaderes que tenim al territori per descobrir les meravelles que podem trobar a una granja.

De la mà de la Mertxe París, llibretera i editora, farem un recorregut per conèixer els protagonistes de la industria càrnia, principal sector agroalimentari de Catalunya, i origen d'un dels pilars de la gastronomia catalana: la carn.

Per despertar vocacions!
Per fer obrir els ulls a tot l'atractiu que pot tenir el sector agroalimentari!

gen.cat/unllibreunallavor

Descobreix totes aquestes lectures aquí

@agriculturacat
@agriculturacat

Generalitat de Catalunya

El Govern de Tothom

Teatre Foment Juneda

EL FOMENT EMOCIONA

També als més petits

MONSTRE ROSA

Zum Zum Teatre

diumenge 9 de novembre
18:00h Teatre Familiar
Teatre Foment, Juneda

a partir de 5€
més informació i entrades a:
www.teatrefoment.cat

TUMBALAFUSTA

La Ruta 40, Xavier Bobés i Pau Matas

diumenge 21 de desembre
18:00h Teatre Familiar
Teatre Foment, Juneda

a partir de 5€
més informació i entrades a:
www.teatrefoment.cat

Ajuntament de Juneda · Diputació de Lleida · Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura

CLUB DE LECTURA + FICCIÓ DIGITAL

BIBLIOTECA EMILI PUJOL
LA GRANADELLA

NOVA PROPOSTA DE LA BIBLIOTECA!

AQUEST CURS ELS CLUBS DE LECTURA ES TRANSFORMEN EN UNA EXPERIÈNCIA INNOVADORA QUE UNEIX LLIBRES I VIDEOJOCS DE QUALITAT. UNA ITINERÀNCIA DE LECTURES I JOCS DIGITALS PERQUÈ ELS INFANTS GAUDEIXIN DE LA LECTURA, DESENVOLUPIN UNA MIRADA CRÍTICA AL MÓN DIGITAL, APRENGUIN A RECONÈIXER EL VALOR CULTURAL DELS VIDEOJOCS I FOMENTIN LA SEVA CREATIVITAT.

MINI CLUB "LA LLAVOR"
INFANTS DE 5 A 7 ANYS
DILLUNS DE 17:00 A 18:00H.

CLUB "EL BROT"
NENS I NENES DE 8 A 12 ANYS
GIJOUS DE 17:00 A 18:00H.

INICI EL 13 D'OCTUBRE!!

PER A MÉS INFORMACIÓ, ADRECEU-VOS A LA BIBLIOTECA, AL CORREU BIBLIOTECA@LAGRANADELLA.CAT O AL TELÈFON 973 133 719.

CAL INSCRIPCIÓ PRÈVIA!!!

biblioteca 50anys Emili Pujol 1971 2021

Ajuntament de La Granadella

Quatre de cada deu joves de 18 a 24 anys cursen estudis superiors

Un 39% de joves de les Garrigues que tenen entre 18 i 24 anys, és a dir, gairebé quatre de cada deu, estan cursant estudis universitaris o graus superiors de formació professional, o similars. Aquesta és una de les xifres més altes dins de Catalunya. Només vuit comarques tenen números més alts. La mitjana és 37%. Igual que al conjunt del país, les noies solen fer més estudis superiors que no els nois. Si es mira tota la població, la xifra està al 27%, per sota del 35% català.

Recuperen per la Festa Major d'Arbeca un ball de bastons històric

Els seguici cultural de la Festa Major d'Arbeca ha comptat enguany amb un element més. A més del Ball de Valencians i del Ball de Gegants, va comptar amb un ball de bastons. Els Grallers La Revolta en van trobar la partitura fa un temps de forma accidental i van pensar que seria bonic recuperar-lo. Andreu Culleré, veí i exbastoner, va crear una nova coreografia, perquè de moment no es coneix quins eren els passos antics.

Les Borges, nova seu del Festival solidari Sam Sam

És un festival musical que recapta fons per a un projecte educatiu al Senegal i també per a altres causes.

El dissabte 11 d'octubre se celebrarà al Pavelló de l'Oli de les Borges Blanques el Sam Sam Festival, un festival de música solidari. L'organitza el músic de Castelldans Xavi Segura (Javier Sólo) juntament amb un grup de voluntaris i la col·laboració de l'ajuntament. L'objectiu és recaptar diners per a un projecte educatiu al barri Sam Sam, a Dakar, al Senegal. Aquest any, a més, una part dels fons es donaran a Metges Sense Fronteres perquè es puguin destinar a ajuda humanitària per a Gaza.

Els grups que hi actuaran seran Reincidentes, Crim, Rapsusklei, Albertucho, els arbequins Pork Chop Boys, la cantant de Cervià de les Garrigues Jessica Abu, Alu Spear i AfroPunk Collective.

Jessica Abu, en un concert recent. Foto: X.M.

Per a Segura, a més de recaptar diners, el festival ha de sensibilitzar i servir perquè apareguin noves idees i projectes.

Les Garrigues desplegarà el sistema porta a porta

Es preveu que a partir del 2026 es posi en marxa a tota la comarca aquesta forma de reciclatge.

Els propers mesos començarà a 18 municipis de les Garrigues la recollida de la brossa amb el sistema porta a porta, és a dir, amb cubells que es trauran els dies que toqui amb un tipus de brossa o un altre. S'afegiran així a Juneda, Puiggròs, Arbeca, la Floresta, Cervià, el Cogul i la Granadella i als de les Garrigues Històriques (Almatret, Maials, Llardecans, Torrebesses, Sarroca, Aspa i Sunyer).

La brossa se separarà segons si és orgànica, envasos, paper o resta i cada casa tindrà dos cubells, un per a l'orgànica i un per a les altres fraccions. Així es preveu que pujarà el reciclatge.

Talma: servei i suport a les persones

Contacte: 973 15 03 30 – *cdiap.garrigues@talma.cat*

Servei gestionat per: TALMA Persones al costat de Persones

cdiap

Menys és més: el valor del temps lliure en les primeres edats

Quan arriba el moment d'escollir activitats extraescolars, sovint volem oferir oportunitats als fills i filles i, alhora, encaixar horaris laborals: volem que aprenguin, que no "es perdin res", que aprofitin el temps... Però en la franja de 0 a 6 anys, la seva gran tasca és jugar, imaginar i créixer amb calma. En aquestes edats, **menys és més.** Quan els deixem jugar, créixer i fins i tot avorrir-se, tot floreix al seu ritme.

Els infants aprenen de tot el que viuen. El joc lliure, l'experimentació i el vincle afectiu són els pilars del seu desenvolupament. Quan omplim les seves tardes amb massa activitats, els allunyem d'allò essencial: descansar, pair el que han viscut i explorar el món al seu ritme. Molts experts alerten que les extraescolars s'han convertit sovint en espais de vigilància més que d'aprenentatge real. No és per falta d'amor, sinó perquè els horaris laborals no sempre encaixen amb els dels fills. Però si una criatura passa tot el dia fora de casa, pot arribar al vespre esgotada i sense energia per connectar.

Jugar, avorrir-se i compartir. Els infants necessiten temps per no fer res. El joc lliure és el seu laboratori natural, on desenvolupen creativitat, paciència i capacitat de resoldre conflictes. Quan tot el seu temps està programat, poden perdre la iniciativa i recórrer a les pantalles per omplir el buit.

Com recorda la psicopedagoga Anna Serra, "si abusem de les activitats estructurades, acabem tenint infants que no saben què fer amb el temps lliure". Per això, és essencial reservar espais tranquils per ser a casa, jugar, preparar el sopar junts, llegir o simplement mirar la pluja per la finestra. Són moments de vincle tan o més importants que qualsevol classe de música o esport.

Convidar amics i amigues: la millor extraescolar. A partir dels 3 o 4 anys, una de les activitats més riques és convidar amics i amigues a casa o anar a casa d'altres. En un entorn segur i conegut, el joc compartit és una font d'aprenentatges immensos: negociar, imaginar, resoldre conflictes, compartir espai i emocions. Aquestes trobades, senzilles i autèntiques, amplien el seu món sense necessitat d'afegir més hores d'activitats dirigides. També ajuden els adults a fer xarxa i donar sentit comunitari a la criança.

Quantes i quines activitats? En les primeres edats, es recomana una o dues activitats setmanals com a màxim, i de curta durada. Si ja passen moltes hores a l'escola, cal garantir tardes lliures. Les millors opcions són les que connecten amb el joc i l'expressió: música, dansa, teatre, psicomotricitat o activitats a l'aire lliure. No cal buscar aprenentatges precoços; l'objectiu és gaudir, explorar i descobrir què els mou. I sobretot, escoltar-los: un "vull cantar" o "m'encanta córrer" ja és una bona guia.

Treballeu el compromís amb suavitat. Acompanyem-los a entendre que els compromisos tenen sentit, però sense convertir-los en una exigència. Si volen deixar una activitat, podem ajudar-los a distingir si és per cansament o desinterès, i animar-los a acabar el trimestre. L'objectiu no és "aguantar", sinó aprendre a escoltar-se i decidir amb consciència.

Per què voleu apuntar-lo/a? Mireu cap endins. De vegades, darrere de la pressa per omplir l'agenda val la pena aturar-vos i preguntar-vos: **per què vull apuntar-lo/a?** Potser el que necessita no és més activitat, sinó temps compartit, joc lliure i moments sense pressa. Com diu Anna Serra, "un arbre fort necessita estar ben arrelat abans de donar fruits". Els infants també.

Les extraescolars poden ser una gran oportunitat si es trien amb sentit i mesura. Però en la petita infància, el que més els ajuda a créixer és viure el dia a dia amb joc, descans i vincles. Potser la millor extraescolar és, senzillament, tornar a casa, convidar un amic, inventar un joc i acabar el dia amb un somriure.

ENTREVISTA

Xavier Franch Sas
somcanalla@somgarrigues.cat

Odette Riu Solé · Educadora

“A classe d’Infantil s’ha d’anar al ritme dels nens”

X> Comencem amb les últimes notícies. Et van donar el premi Olivera d’Or a Borgenca de l’any.

O> Això ha sigut molt gros. No m’ho podia esperar. Em va trucar l’alcalde després que es reunís el jurat per dir-m’ho. Li vaig fer repetir perquè no m’ho creia.

X> Els veïns et feliciten pel carrer?

O> Tothom! Fins i tot li diuen al meu home. No sé si m’ho mereixo. Jo he fet la meva feina i he intentat fer-la bé. A més, he tingut la sort de poder treballar sempre en això que m’ha agradat. I anar millorant a partir dels cursets, d’aprendre noves metodologies... Molta gent no pot fer el que més li agrada com a feina.

X> Des que vas començar a estudiar tenies clar que et volies dedicar a l’educació dels nens i nenes més petits?

O> A mi sempre m’han agradat molt els nadons i els nens petits. Quan vaig començar, els estudis eren de “puericultora”. Amb el títol vam començar amb una sòcia El Petit Príncep. Llavors se’n deia guarderia, no llar d’infants.

X> Aquest és un dels canvis importants.

O> Encara hi ha molta gent que ho diu i he de rectificar alguns pares. Guarderia què vol dir? Guardar. Nosaltres no guardem els nens, els donem el que necessiten i els eduquem. També ha canviat la manera d’educar. És més lliure, ja no es tracta de pintar dintre la línia, i també té més contacte amb elements naturals.

X> Què creus que és el més important quan esteu a l’aula?

O> Jo, sobretot, crec que són les seves necessitats. Primer has de satisfer aquestes necessitats. Si tenen gana, si tenen son, si estan més inquiets... Després o demà ja farem la proposta que tens preparada.

X> Posa’n un exemple...

O> Els primers dies, el pare o la mare el deixen en un ambient nou, amb persones noves. Què necessiten? El vincle amb la mare. Tu li fas carícies quan en necessita, li fas petons, si convé, cantes... Per mi, primer són ells i després l’activitat.

X> Quin tipus de propostes podeu fer, amb aquesta canalla tan petita?

O> Primer, quan encara no s’aguanten asseguts, activitats sensorials, de tacte, so... Després, ja comencem amb la panera de tresors i objectes de cada estació. Els agafen segons les formes, els colors... A 12 es promou el joc heurístic i quan són una mica més grans, el simbòlic.

X> I els pares, què necessiten?

O> Confiança. Al principi, molts marxen plorant. Els dic que es quedin tranquils. També em va passar. Quan vaig ser mare, tenia el cor encongit al deixar-los.

X> En la primera infància es veu la complexitat que s’observa a altres etapes?

O> Sí que es veu... Veig pares diferents dels d’abans, amb moltes presses.

X> Com ha canviat la feina?

O> Ara es valora més que no pas abans. Però encara falta valorar més la feina de les educadores. Conec centres on estan molt malament encara. Hi ha gent que menysprea el que fem. Educativament, també hem après noves tècniques i penses: “com podíem treballar així?”

X> Què els recomanes a les noves generacions d’educadores i mestres?

O> Jo el que he fet tota la vida és anar al ritme dels nens de la classe. A més, donar-los molta estima, que ho agraeixen i t’ho tornen, i molta empatia.

Les Borges, 1961. Va crear la llar d’infants El Petit Príncep i després va anar a treballar a la llar El Drac Màgic, fins que va tancar l’any 2000. Des de fa 25 anys, treballava a la llar municipal Joan XXIII, fins aquest 2025. El 10 d’octubre es jubila després de més 40 anys en actiu i ho fa amb el premi Olivera d’Or a la Borgenca de l’any que organitza l’Ajuntament sota el braç. Això li ha suposat un reconeixement públic dels veïns del poble, que li agraeixen pel carrer la seva feina d’atenció i educació dels nens i nenes més petits. Tot i que ha millorat els últims anys, creu que falta “valorar més la feina de les educadores”.

REPORTATGE

Xavier Franch Sas
somcanalla@somgarrigues.cat

La timoneda d'Alfés: passat, present... i futur?

Espai natural singular

La Generalitat ha preparat un projecte per restaurar la timoneda d'Alfés, retirant l'hangar i altres restes de l'antic aeròdrom, i instal·lant-hi dos miradors per fomentar el turisme ornitològic i paisatgístic.
És l'última novetat sobre aquest paratge únic a Catalunya, que durant la primera dècada dels anys 2000 va ser el centre d'un debat sobre els seus usos. Els nous canvis que s'hi proposen poden tornar a suscitar alguns debats.

L'alosa becuda és un ocell estepari que viu a la timoneda. FOTO: Arxiu

La timoneda d'Alfés és un espai natural molt especial dintre de Catalunya. Es tracta de l'únic erm estèpic d'aquestes característiques que s'ha pogut conservar fins als nostres dies a tot el país, amb el timó com a arbust més representatiu. A més a més, aquest hàbitat també acull un conjunt únic d'espècies de flora i fauna, dins el qual destaquen els ocells esteparis. Se n'han ressaltat dues espècies d'ocells de secà molt poc freqüents. Una és l'alosa becuda, la qual durant deu anys es va considerar extingida. L'altra és la trenca, també en perill de desaparició a la península Ibèrica. El nucli de població a Alfés ha sigut molt important, el que tenia més exemplars segons els estudis.

Els primers anys 2000, la zona de la timoneda va ser el centre d'un conflicte entre diferents actors pels seus usos. Després de debats, negociacions i de passar per la justícia, la zona va quedar destinada a la conservació i com a àrea de reivindicació de l'ecosistema estèpic. En alguns moments va semblar, però, una mica abandonada. Recentment, s'ha redactat un projecte per a restaurar-la i que sigui més fàcil visitar-la. Això n'ha de potenciar els visitants catalans i internacionals que cada any s'hi desplacen.

De l'aeròdrom a l'aeroport

La timoneda havia acollit un aeròdrom des d'abans de la República. Va tindre ús militar, especialment per la Guerra Civil, i més tard, va passar a tindre un ús esportiu i esporàdic. A partir dels anys 2000, aquest ús es va començar a qüestionar, en part vinculat al projecte de construir un aeroport a Lleida. Es va valorar la possibilitat de fer-lo a Alfés aprofitant les infraestructures que ja hi havia. Per contra, hi havia persones que assenyalaven que l'activitat dels avions danyaria la riquesa natural de la timoneda, que durant anys s'havia mantingut viva per les característiques del terra, la meteorologia i l'activitat de baix impacte. La presència de les zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA), com ho era la de Mas de Melons-Alfés davant del disseny del canal Segarra-Garrigues, va aixecar un debat social, agrari i polític que va quedar sense resoldre al cent per cent.

La timoneda havia acollit un aeròdrom esportiu que va tancar definitivament l'any 2015

Finalment, es va decidir instal·lar l'aeroport a Alguaire i una sentència judicial va

fixar que s'hauria de clausurar l'aeròdrom d'Alfés, on s'havia obert, per exemple, una escola de pilots d'avions ultralleugers. Un any abans, l'Associació Trenca ja havia signat un conveni amb la Generalitat per conservar i millorar les condicions de la timoneda, perquè no es degradés.

L'alosa becuda, símbol de la timoneda

Després de detectar una caiguda de la població de l'alosa becuda a la timoneda des dels anys noranta, el 2005 se'n va detectar un únic exemplar i de llavors ençà s'havia cregut extingida. Es considerava la primera desaparició d'un vertebrat al país en moltes dècades. El 2016, però, se'n van observar nous individus. L'alosa becuda tornava a tenir presència al punt més oriental on se sabia que era, ja que la majoria es troben en altres punts d'Espanya. Es creu que el retorn va ser perquè exemplars d'altres nuclis més o menys propers s'hi havien instal·lat.

Tot i la limitació de l'activitat aèria a la timoneda i la protecció de l'espai, l'alosa continua sent extremament vulnerable i manté una població reduïda.

Actualment, aquesta àrea forma part de la Reserva de Mas de Melons. Ara fa un parell d'anys, es van fer unes primeres actuacions a la zona de Mas de Melons per intentar adequar l'espai perquè també s'hi poguessin traslladar més exemplars d'alosa becuda. Grups ecologistes van dir que era un projecte que no seria útil, perquè el que més s'adeia a aquests ocells tan particulars era la timoneda.

La timoneda està viva i tornarà a guanyar visibilitat. Però potser també hi torna el conflicte

Sense hangar i amb miradors

Aquest estiu es va conèixer el projecte que el Departament de Territori té per la timoneda. A grans trets, planteja cinc accions que canviaran l'aspecte d'aquest espai natural tan lligat a Alfés.

En primer lloc, volen enderrocar l'històric hangar de l'aeròdrom i retirar les infraestructures i zones de ciment que tenia al voltant. En segon lloc, es restauraran aquestes superfícies com a hàbitat estèpic, perquè s'assimili al màxim i torni a ser un espai natural com ja ho és tota la resta de la timoneda. En tercer lloc, s'hi instal·laran dues torres mirador en dos punts estratègics, amb l'objectiu que ajudin a l'observació de les aus que hi viuen sense que se les molesti entrant dins els camins i senders que hi ha. En quart lloc, s'arreglaran i se senyalitzaran els elements arquitectònics de la Guerra Civil. A la zona de la timoneda hi ha molts racons on es veu la militarització que va tenir durant la guerra, amb trinxeres, espais per a les defenses aèries, l'anomenat polvorí, entre d'altres. Per acabar, i com a cinquena línia de treball, el Departament vol comprar algunes finques més a l'entorn de l'actual timoneda per ampliar els efectes de la restauració natural i també millorar les vies d'accés als elements de memòria històrica que comentàvem.

Tant l'Ajuntament d'Alfés com l'entitat ecologista Ipcena valoren positivament la decisió de desballestar l'hangar. Aquest s'havia fet malbé i havia patit els efectes del vandalisme. L'alcaldessa, Dèlia Almenara, considera que les actuacions posaran Alfés "al mapa del turisme ornitològic". Si bé aquest punt ja atreu força visitants estrangers, ara hauria de millorar-ne la recepció i el circuit.

Però no tot són flors i violes. Com dèiem abans, les zones protegides ZEPA han aixecat crítiques entre els pagesos i alguns creuen que s'haurien de repensar. La mateixa alcaldessa deia que la voluntat de comprar més terres per ampliar la protecció de la timoneda no la veia del tot clara. La primera setmana d'octubre, diferents organitzacions de pagesos, com Unió de Pagesos, Asaja, JARC i Revolta Pagesa es van trobar al poble per compartir idees sobre com canviar les ZEPA.

La timoneda està viva i sembla que tornarà a guanyar visibilitat els propers anys, amb totes aquestes modificacions. Però potser també hi torna el conflicte.

La timoneda d'Alfés és un paratge únic a Catalunya. Projecte dels miradors que s'hi volen fer. FOTO: Arxiu

ESCOLA VINTAGE

Xavier Franch Sas
somcanalla@somgarrigues.cat

Una revista escolar a la guerra

El mestre nascut a l'Espluga Calba Josep Civit va impulsar 'Albor' amb els seus alumnes de Súria. És l'única publicació que es coneix d'aquest tipus en ple conflicte.

Fotografia de Josep Civit.

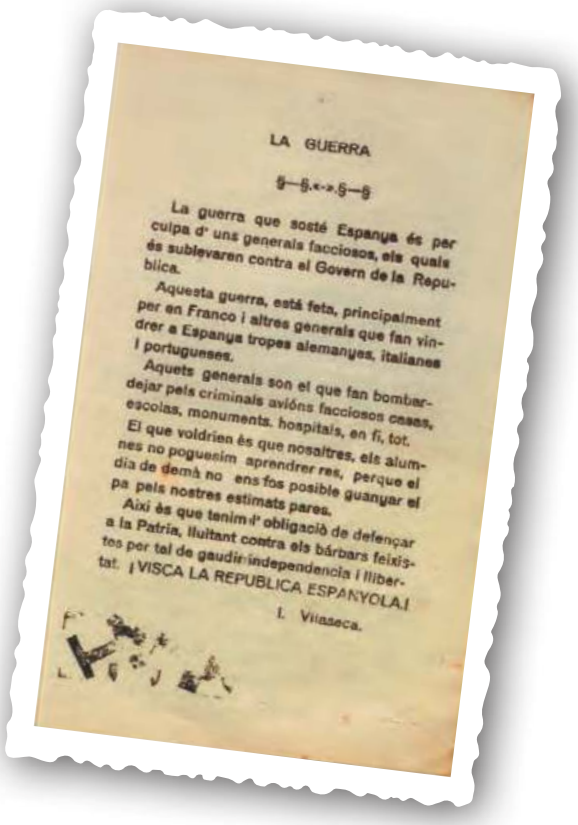
Els mestres de la República, entre els anys 1931 i 1936, van tenir clar que calia sacsejar de dalt a baix l'educació i renovar-la, perquè els nens i nenes creixessin més lliures. Alguns d'aquests van apostar per les revistes escolars com una eina per estimular la canalla a llegir i escriure i que n'aprenguessin passant-s'ho bé i explicant quina era la seva realitat. A les Garrigues, per exemple, van aparèixer les revistes *L'Escola*, de Juneda, i *Cultura Infantil*, a Arbeca. Com van explicar al *SomCanalla XX*, eren projectes molt diferents, però dels quals els nens eren protagonistes.

Hi va haver altres mestres de les Garrigues que van impulsar publicacions similars a les escoles de fora de la comarca on els havien enviat. Un d'ells, Josep Civit Vallverdú, era de l'Espluga Calba. Havia nascut el 1895 i el 1914 va començar a treballar al seu mateix poble. Després va passar per altres municipis de tot Catalunya fins que el febrer de 1936 va aconseguir una plaça a Súria (Bages).

Els alumnes el recordaven com un home seriós, però que ensenyava bé les matèries. A més, aplicava l'anomenat mètode Freinet, que havia proposat un professor francès uns anys abans i que defensava. Feia excursions pel poble i el terme amb els alumnes i va impulsar la revista *Albor*, en la qual els nens i nenes escrivien les seves vivències i pensaments. Gràcies a la impremta que tenien a l'aula, feien tot un procés que començava amb les idees dels textos i que acabava amb la revista a les seves mans.

Una de les coses que més crida l'atenció és que, a diferència dels seus companys mestres d'altres pobles, que el curs 1936/1937 i els següents ja no van imprimir les seves publicacions perquè havia esclatat la Guerra Civil espanyola, ell va continuar donant classes i fent revistes. Per tant, podem llegir textos molt curiosos en què es parla dels soldats, de la guerra, de les organitzacions d'ajut infantil de rereguarda, que portaven aigua i donaven suport als soldats quan passaven pels pobles... A la vegada, els nens i nenes també parlen de la seva família i amics, de Súria, de les seves descobertes i anècdotes.

A *Albor* hi van participar 85 alumnes d'entre 7 i 14 anys. Van escriure 12 números des del juny de 1937 fins al juny del 1938. L'evolució de la guerra, que aquell hivern afectaria de ple les Garrigues, i la manca de material, van fer acabar el projecte.

LA GUERRA

§—§.«.»§—§

La guerra que sosté Espanya és per culpa d' uns generals facciosos, els quals es sublevaren contra el Govern de la República.

Aquesta guerra, está feta, principalment per en Franco i altres generals que fan vindrer a Espanya tropes alemanyes, italianes i portugueses.

Aquets generals son el que fan bombardejar pels criminals avións facciosos cases, escolas, monuments, hospitals, en fi, tot.

El que voldrien és que nosaltres, els alumnes no poguesim aprendrer res, perque el dia de demà no ens fos posible guanyar el pa pels nostres estimats pares.

Aixi és que tenim d' obligació de defençar a la Patria, lluitant contra els bárbars feixistes per tal de gaudir independencia i llibertat. ¡VISCA LA REPUBLICA ESPANYOLA!

I. Vilaseca.

Una pàgina de la revista 'Albor'.

Apartat de l'escola

El febrer del 1939, la Guàrdia Civil va detenir Josep Civit a la fonda de Súria on residia. Un altre mestre l'havia denunciat per diferents motius. Deia que era proper als partits d'esquerra i que havia animat a fer exercicis de classe contra Franco, per exemple. El van jutjar i tancar a les presons de Manresa, Barcelona i València. En sortir, el 1944, li van prohibir fer classes i va tenir una acadèmia. Només el 1963 el van tornar a deixar fer de mestre. Ho va fer poc temps i es va jubilar.

Escola Mare de Déu de Montserrat de l'Albagés

L'Albagés renova la seva escola

Hem estat dos anys en obres a la nostra escola i, ara, per fi ja han acabat.

Interior de l'escola durant els primers dies de classe.

Us convidem a tots i a totes a visitar la nostra nova escola! No us la podeu perdre!

Els alumnes de l'escola de l'Albagés ens hem trobat una sorpresa a l'arribar a l'escola aquest setembre.

Després de dos cursos de diferents reformes, per fi tenim una escola nova i molt bonica!

Al començar aquest curs, tot i que hem trobat molt a faltar els nostres amics que ja van a l'institut, no hem pogut amagar les nostres cares de felicitat al veure les renovacions.

El primer que hem fet només entrar a l'escola és fer un recorregut per tots els espais.

Ens han fet nous els lavabos, les aules dels més petits, el gimnàs, la sala de mestres, el menjador i totes les aules i espais tenen un aspecte diferent.

El menjador és molt gran i té molts armaris. Tenim una zona per fer construccions, una per jugar i una per mirar contes.

Les aules noves com la dels petits tenen un terra que imita la fusta i és molt atractiu. La nostra aula tot i que no l'han reformat sembla més gran perquè ja no té tants armaris i està molt més ordenada.

També hi ha una sala per als mestres que no havia existit mai on tenen una cuina i tot!

Estem molt contents de tenir una escola tan maca, amb tants espais, amb les aules molt grans i tenim moltes ganes de decorar-la entre tots.

Segur que aquest serà un curs molt divertit i on aprendrem molt.

Una valoració dels canvis a l'escola

L'escola Mare de Déu de Montserrat és l'escola més bonica de totes. Aquest any l'han renovat i està tota nova. Sembla una escola diferent de la que teníem i molt moderna. Ens encanta com ha quedat!

Escola ELS AUBIS
ZER Riu Set

Escola Els Aubis de l'Albi

L'Escola Els Aubis guanya el concurs Apilo XII 2024/2025

Vam acabar el curs passat amb un bon gust de boca, quedant entre les tres millors escoles de Catalunya en la recollida de piles usades.

Ens fa molta il·lusió explicar-vos l'experiència tan especial que vam viure el curs passat. L'escola formava part del concurs Apilo XII, un concurs que consisteix a sensibilitzar l'alumnat en el reciclatge de les piles, un material força contaminant que no es pot llançar en qualsevol lloc. Tot l'alumnat i famílies es van bolcar en aconseguir una quantitat elevada de piles reciclades.

Finalment, vam aconseguir reciclar-ne més de 1.300 kg, omplint 13 bidons de 100 kg cada un aproximadament. Tot l'esforç té la seva recompensa i vam guanyar un dels premis del concurs.

Aquest fet ens va permetre anar a Vic a recollir el premi i gaudir d'un dia molt bonic. A l'arribar, ens van rebre amb els braços oberts, ens van regalar una gorra i ens van convidar a un esmorzar amb productes de proximitat. Seguidament, el grup Xiula va oferir un concert en directe per tots nosaltres. Quin privilegi!

També hi havia tallers i inflables. L'acte de lliurament de premis va ser molt especial. Anaven cridant a totes les escoles guanyadores i ens entregaven un xec amb un import de 1.500 € i jocs didàctics relacionats amb el reciclatge.

Foto de família del dia de la recollida del premi.

Agraïment general

Volem agrair a totes les persones que van col·laborar en aquest projecte i ens van ajudar a aconseguir la nostra missió; sense elles no hauria estat possible! Moltes gràcies!

Sabeu com es diu la mascota de l'Apilo XII? Es diu... Pilós!

Escola La Dula d'Alcanó

Un nou curs amb la ZER recollint saviesa

Conèixer el nostre entorn és un dels tresors més ben amagats del nostre territori.

Inspeccionant què hi ha al pati de l'escola.

Aquest curs comença amb les novetats habituals, alguns alumnes nous d'I3, amb algunes mestres noves, amb noves il·lusions, nous projectes, nous sabers i moltes coses més. Amb aquestes novetats també encetem un nou projecte d'escola que treballarem amb tot l'alumnat de la ZER.

Amb el projecte Recollim Saviesa coneixerem i descobrirem el nostre entorn natural, la vegetació que ens envolta: arbres, plantes, hortalisses... Aquesta descoberta la farem de la mà de persones expertes i persones sàvies del nostre poble. Mirarem d'entrevistar persones grans que coneixen les propietats i usos que se n'ha fet al llarg de la història.

Estem emocionats per descobrir com fer perfums, corones de flors, sabons... ja estem pensant en tot el que crearem per a la nostra paradeta de Sant Jordi.

Sabem que les plantes són màgiques, molt importants, porten en elles la saviesa de la Terra, la memòria de la natura.

Estem segurs que gràcies a elles podem crear olors meravelloses, però el seu poder va molts més enllà d'una olor agradable. Així doncs, aquest curs ens deixarem guiar per la seva màgia per tal d'aprendre coses infinites.

Sensacional, ben segur serà un projecte que ens porti moltes sorpreses i saviesa ancestral!

Plantes del nostre entorn

Tallers, sortides per l'entorn, entrevistes amb persones sàvies, tastos gastronòmics, remeis casolans, infusions amb diversitat de gustos, sabers amagats, tints naturals... Seran l'ideal per fer una bona recerca i recull de saviesa. Tenim moltes ganes d'endinsar-nos en aquest saber que amaguen les plantes aromàtiques i medicinals del nostre entorn.

Dir adeu a l'estiu amb una jornada de teatre, dansa i jocs

El dissabte 20 de setembre el Carrollets de Sunyer va celebrar la seva novena edició. Aquest festival d'espectacles familiars ja s'ha fet un lloc dintre del calendari i qui més qui menys ja l'espera quan s'acaba l'estiu i tornen a començar les classes.

Aquest 2025, va comptar amb les obres *Imprevisibles*, de la companyia Inhabitants, i *L'actitud*, del pallasso d'Alfés Jam. A més a més i durant tot el dia hi va haver propostes de joc lliure, contacontes i instal·lacions participatives i sorprenents, com els Steam Pinballs i Puck i la seva Troupe, a més d'altres intervencions.

Com ja és tradició, el festival va acabar amb música. El grup Sound de Secà va fer ballar la canalla i les seves famílies amb Àcid i, com a cirereta del pastís, va punxar música el DJ Junior Moig.

FOTO: Xavi Minguella

Escola d'Alfés

La nostra olivera

Al començar la tardor, a l'escola d'Alfés tots i totes ens preparem per collir les olives de la nostra olivera.

L'olivera presideix el pati del centre.

Com cada any, al començar el curs i la tardor ens agrada recollir els fruits de la nostra olivera i preparar-les per conservar-les dins d'envasos de vidre on el romaní i el timó els dona gust i ens recorda el temps de l'estiu, o bé per a portar-les al molí per a fer oli.

Tothom està convidat a la festa de la nostra olivera. Ella ens dona ombra quan fa calor.

Quan arriba el temps de collita, infants, mestres i famílies voluntàries porten caixes de fusta, rasclets i galledes. Tot estirant les mans per agafar les olives de les branques més baixes, els adults i l'alumnat més gran pugen dalt del banc, s'enfilen dalt de l'arbre i les deixen caure dins la borrassa.

Tots els altres ens afanyem a recollir les olives que cauen a terra en agitar les seves branques carregades de fruits verds.

Aquest any no farem olives en conserva, les portarem al molí per fer oli i poder-lo tastar

Que en són de grosses aquest any! Ha estat un bon any de pluja aquest i no com l'any passat, que eren més petites. Els petits de l'escola ens ajuden també a guardar-les, per si plou que no es mullin. La galleda ja és plena d'olives! Arrepleguem-les totes, que en queden unes quantes en aquell racó...

Aquest any no farem olives en conserva, com altres anys. Les portarem al molí per fer oli i poder-nos fer unes torrades ben sucades, per esmorzar a l'hora del pati, o algun remei casolà amb les plantes aromàtiques del nostre hort. I així, any rere any, ens retrobem a l'escola a l'ombra de la nostra olivera.

Escola Albirka d'Arbeca

Nova dinàmica: els aniversaris de l'escola

A l'escola Albirka, un gest senzill fa créixer la il·lusió: cada dia anunciem al tauler d'entrada els aniversaris de totes i tots!

Aquest curs, els nens i nenes de cicle inicial hem posat en marxa una nova iniciativa a l'escola per fer que els aniversaris siguin encara més especials. Cada matí, durant l'arribada, celebrem les persones que fan anys aquell dia i ho fem d'una manera molt visual i compartida: pengem al tauler d'anuncis la seva fotografia, i a sota hi escrivim els noms dels nens, nenes, mestres i personal d'administració i serveis que celebren el seu aniversari.

D'aquesta manera, els aniversaris deixen de ser només un esdeveniment dins l'aula i passen a ser una celebració compartida per tota l'escola. Tant companys com mestres, monitors, cuineres o qualsevol altra persona que passi pel vestíbul pot veure qui està d'aniversari i sumar-se a la felicitació!

A més, en algunes aules també es fan petits gestos com corones, cançons o targetes de felicitació fetes pels companys/es. Tot plegat contribueix a fer que els infants se sentin protagonistes en un dia tan especial i a reforçar els vincles entre tots.

L'alumnat de CI celebrant un aniversari.

Moltes felicitats a totes les persones que feu anys... i gràcies per deixar-nos-ho celebrar amb vosaltres!

Canvis en la forma d'ensenyar

Aquesta dinàmica ha estat molt ben rebuda i s'ha convertit ja en una petita tradició diària que ens omple de somriures. Els nens i nenes de cicle inicial se senten molt importants perquè són els encarregats d'enganxar la fotografia i d'escriure el nom al tauler d'anuncis.

Així doncs, el vestíbul pot convertir-se en un espai viu, dinàmic i atractiu per a l'alumnat, les famílies i el professorat, amb un nou ús funcional i emocional.

Quan un infant veu l'aniversari anunciat, pot sentir alegria, il·lusió, sorpresa... Aquestes emocions són positives i contribueixen a desenvolupar l'autoestima i el sentiment d'identitat personal. També és una manera bonica de fomentar la convivència, la cura i l'alegria compartida de tota la comunitat educativa.

L'aniversari és un dia molt especial per tots els infants. S'adonen que el pas del temps els fa créixer en tots els sentits. Alhora els dona seguretat tot prenent consciència del seu lloc al món.

Quan donem espai per les emocions dins l'escola estem educant per a la vida.

Escola Els Set Focs de Bellaguarda

Ajudem a millorar els espais del nostre entorn

Els nens i nenes de l'escola participen en la millora i cura dels espais municipals.

Ha estat molt bonic plantar oliveres per millorar aquest espai i ens agradarà molt anar observant el seu procés de creixement

El 6 de juny del curs passat, l'alumnat de l'escola de Bellaguarda va protagonitzar una activitat especial: la plantada de vuit oliveres en un espai municipal cedit per l'ajuntament. La iniciativa tenia un doble objectiu: col·laborar amb el poble i, alhora, ajudar els infants a estimar i valorar els espais públics, que són de tothom.

A l'inici d'aquest curs, els alumnes han tornat al lloc per comprovar l'evolució de les plantacions. La sorpresa ha estat que dues de les vuit oliveres no han resistit les altes temperatures de l'estiu i s'han assecat. Tot i això, la resta han crescut amb força i presenten un bon estat de salut.

L'activitat ha resultat una experiència d'aprenentatge significativa que combina l'educació ambiental amb el compromís cívic.

Des de l'escola valorem molt positivament aquesta col·laboració i ja preveiem continuar amb accions semblants en el futur. Per deixar-ne constància i garantir que amb el pas dels anys es recordi, el proper pas serà instal·lar-hi un cartell de fusta gravat.

Plantar oliveres ha estat una experiència que ha unit aprenentatge, natura i responsabilitat. Tot i que dos no han resistit la calor de l'estiu, la resta segueixen creixent i ens il·lusiona pensar que les veurem ben grans. L'activitat fomenta el respecte pel medi, l'estima pel poble, i mostra com els infants poden ser protagonistes en la cura col·lectiva del territori.

Els alumnes de l'escola a l'espai on van plantar les oliveres.

Escola La Rabassa de les Borges Blanques

Mobilitat sostenible, present i futur

L'Escola La Rabassa dona suport a la mobilitat sostenible el dijous 18 de setembre.

Alguns alumnes, durant l'activitat a la plaça U d'Octubre.

El dijous dia 18 de setembre l'alumnat de l'Escola pública La Rabassa vam participar en una jornada organitzada des de l'àrea d'urbanisme de l'Ajuntament de les Borges Blanques.

Els alumnes de Cicle Superior, 61 de cinquè i 46 de sisè, vam poder gaudir d'una simulació de trànsit real a la plaça 1 d'Octubre. Cada alumne per torns disposava d'una bicicleta facilitada per l'organització, d'altres fèiem de vianants.

Els semàfors, les rotondes, la cessió del pas, els Stop o bé les direccions prohibides van ser motiu d'atenció i aprenentatge.

Cal dir que molt sovint ens vam creure que allò era només un joc, o bé una passejada, fet que va provocar alguna errada o "imprudència".

Des de l'Escola creiem que cal seguir treballant la mobilitat sostenible i els camins segurs i, a la vegada poder fer-ho amb seguretat i consciència. Aquest inici de curs un 74% de l'alumnat de cicle superior anem a l'escola caminant, amb bicicleta o patinet, creiem que encara podem millorar. El treball conjunt de l'escola i les famílies pot millorar aquests resultats.

Moure't, viure i veure la circulació dins dels nostres pobles és cosa de tots

Autonomia de moviment

La importància de la mobilitat sostenible ha d'anar lligada al coneixement i respecte vers les normes de circulació dins i fora de les poblacions. Si volem que els nostres infants siguin autònoms amb bicicleta, patinet o caminant, cal que coneguin i respectin els codis essencials de l'Educació viària. És el nostre deure com a educadors i familiars.

Col·legi Mare de Déu de Montserrat de les Borges

Amb senyals i cascs, tot va sobre rodes!

Els alumnes de 5è i 6è hem anat en bicicleta a l'escola i hem fet un taller de seguretat viària.

Taller de seguretat viària organitzat pel Servei Català de Trànsit.

Jornada de la Setmana de la Mobilitat Segura

La jornada de la Setmana de la Mobilitat Segura va combinar l'arribada a l'escola en bicicleta amb un taller de seguretat viària. Vam aprendre que moure's de manera responsable i sostenible és important per a la nostra salut, per a la convivència i per cuidar el medi ambient.

"Hem vingut en bici a l'escola i hem après a anar més segurs pel carrer"

El dijous 18 de setembre, a la Setmana Europea de la Mobilitat, els nens i nenes de 5è i 6è del col·legi Mare de Déu de Montserrat vam viure un dia molt especial. Ens vam convertir en protagonistes d'una jornada pensada per aprendre a moure'ns de manera segura i respectuosa a les Borges Blanques.

Al matí vam arribar a l'escola amb bicicleta, responent a la crida de l'Ajuntament "Omplim el municipi de bicis". Ens va agradar molt perquè vam veure com és de divertit i saludable moure's pedalant en lloc d'anar en cotxe. També ens vam adonar que, si ho fem sovint, podem ajudar a cuidar el planeta i a reduir la contaminació.

A la tarda, de 15 a 17 h, vam fer un taller de seguretat viària a la plaça de l'U d'Octubre. Els monitors ens van explicar com hem d'anar en bicicleta pels carrers: posar-nos sempre el casc, respectar els semàfors i tenir en compte els vianants i els altres vehicles. També vam conèixer alguns senyals de trànsit que no sabíem què volien dir.

Ens ha agradat molt aquesta experiència perquè hem après coses que ens serviran cada dia i, al mateix temps, ens hem divertit. A partir d'ara volem intentar anar a l'escola en bicicleta o caminant més sovint. Creiem que és una manera de cuidar-nos, de cuidar la nostra ciutat i de ser més responsables.

Escola Vallmajor de Bovera

Voleu saber com es forma un pollet dins l'ou?

Fem el seguiment del procés d'un ou de pollet des de la formació fins al naixement.

Tots i totes estem intrigats per veure com seran els nostres pollets

L'altre dia vam tenir una sorpresa. En arribar a l'escola ens vam trobar una incubadora amb ous a la classe. Vam estar inspeccionant tot el material que l'acompanyava i vam descobrir moltes coses interessants. Així que hem decidit treballar el projecte dels pollets per tal de veure com creixen tant quan estan dins de l'ou com quan surten. Esperem tenir sort i que surtin molts pollets. Estem molt nerviosos i nervioses per veure'ls i cada dia anem mirant si surten, tot i que sabem que triguen uns 21 dies a néixer. Hem de tenir la incubadora a 28º per tal que puguin prosperar. Hem de controlar que tinguin l'aigua adequada perquè tinguin la humitat que necessiten. A partir del 5è dia podrem veure amb l'ovoscopi si s'han fecundat alguns ous o no. A partir del dia 18 els pollets començaran a trencar i a sortir de l'ou. Després d'això els pollets hauran de continuar a la incubadora un o dos dies deixant que s'assequin, si els traiem abans podrien morir. Fins que no l'hagi crescut tot el plomatge haurem de continuar tenint molta cura que tinguin la temperatura adequada, aigua neta, donar-li pinso per menjar, tenir cura de la neteja de l'espai, etc.

Tots atents al que passarà amb els ous!

Curiositats que hem descobert

Com més vella sigui la gallina més grans seran els seus ous. Les gallines blanques ponen ous blancs i les gallines marrons ponen ous marrons. El color del rovell despèn del que mengi la gallina. Una gallina pot arribar a pondre uns 300 ous a l'any.

Ponen més ous quan hi ha més hores de llum. Les gallines més joves i les més velles poden pondre ous amb dos rovells. Les gallines i els dinosaures comparteixen algunes característiques com menjar pedres per ajudar a la digestió.

Escola Timorell de Castelldans

Florence: millorant en matemàtiques

L'escola s'ha incorporat al Programa Florence per potenciar la competència matemàtica de l'alumnat amb un enfocament innovador i centrat en la pràctica docent.

El programa va iniciar-se el curs passat amb diverses intervencions a l'aula per part de la referent Florence. L'objectiu principal del programa és donar suport als docents en el desenvolupament de la competència matemàtica, tant de l'alumnat com del mateix equip educatiu. Aquest suport es concreta a través de tres eixos fonamentals: formació especialitzada del professorat, acompanyament a l'aula i modelatge de pràctiques didàctiques.

Cada centre participant ha designat una persona coordinadora, que rep formació prèvia per tal d'acompanyar la mestra de matemàtiques en la implementació d'aquest nou model pedagògic que situa l'alumne com a protagonista actiu del seu procés d'aprenentatge, promovent la participació, la reflexió i la construcció de coneixement a partir de situacions reals i contextualitzades.

La durada del programa és de tres cursos escolars, durant els quals s'alternaran les sessions d'acompanyament i intervenció a l'aula —realitzades pel referent territorial dins l'horari lectiu— amb formacions internes adreçades a tot el claustre.

Atents a classe i a les matemàtiques.

El nom fa referència a la Florence Nightingale, infermera i estadista britànica, precursora de la infermeria professional

Canvis en la forma d'ensenyar

A l'Escola, fa temps que treballem les matemàtiques des d'un enfocament vivencial i manipulatiu, convençuts que l'aprenentatge significatiu sorgeix quan l'alumnat pot experimentar, tocar, construir i equivocar-se.

La participació en el Programa Florence ens donarà eines i recursos per consolidar i enriquir aquest camí. El programa ens ajudarà a posar el focus en el raonament i la lògica. A través de situacions obertes, reptes i problemes reals, els infants aprenen a argumentar, justificar les seves decisions i explorar diferents estratègies de resolució.

Un altre aspecte clau serà donar valor a les bones preguntes. Les preguntes que plantegem a l'aula no només orienten l'activitat, sinó que tenen el poder de provocar el pensament, obrir camins, generar dubtes i estimular la reflexió.

Apostem per unes matemàtiques que connectin amb la realitat de l'alumnat, que despertin la curiositat i que fomentin el pensament crític i la creativitat. Unes matemàtiques que no es memoritzen, sinó que es viuen, es discuteixen i es comparteixen.

Escola El Cérvol de Cervià de les Garrigues

Reflexionem! Creem el nostre arbre dels objectius

L'arbre ens recorda que junts fem camí i que el curs és ple d'oportunitats per aprendre i créixer!

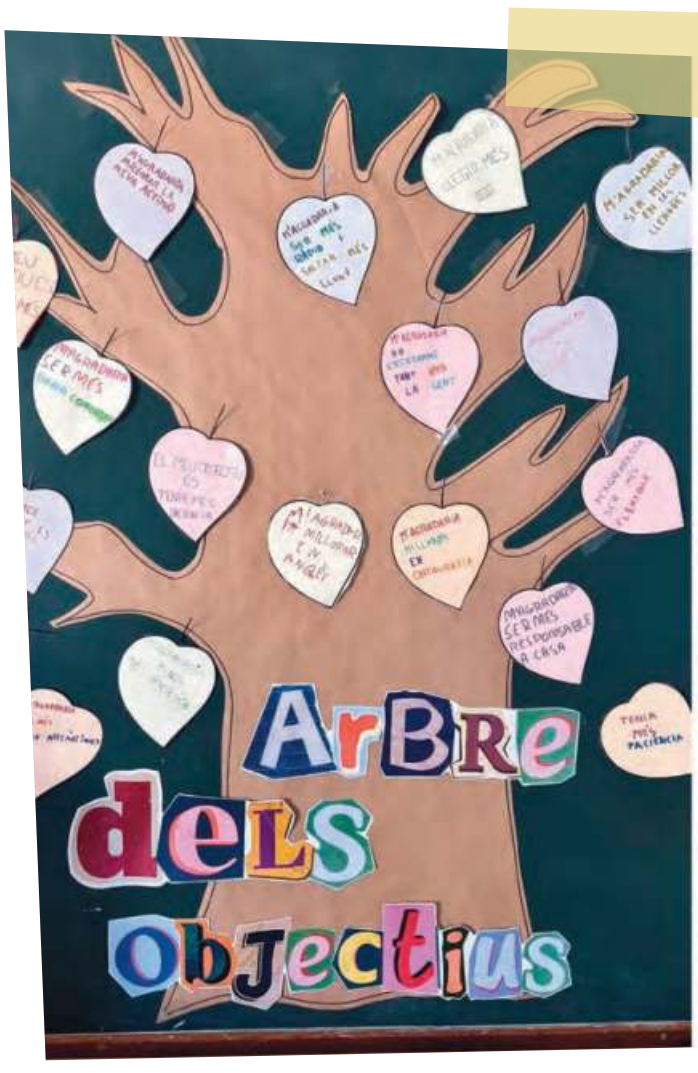
Els alumnes de cicle superior inicien el curs amb l'arbre dels objectius, en què cada fulla simbolitza un repte personal, acadèmic o emocional. L'activitat no serà puntual, sinó un procés de seguiment i reflexió durant tot l'any. L'arbre ens recorda que els objectius que un es marca s'assoleixen amb constància, i compromís.

Aquest any, a cicle superior hem començat el curs d'una manera diferent: mirant endavant i pensant què volem aconseguir. Cada un/a de nosaltres ha fet una petita reflexió sobre els seus objectius, ja siguin personals, acadèmics o emocionals: alguns volem aprendre a organitzar-nos millor, d'altres volem esforçar-nos més en els estudis, treballar en la paciència o gaudir encara més dels moments amb els amics i companys.

Amb totes aquestes idees hem creat l'arbre dels objectius, un arbre molt especial on cada fulla representa un somni, un repte o una meta personal. Tots junts formem les branques d'aquest arbre, que creixerà i ens acompanyarà durant tot el curs.

Aquest arbre no és només una decoració: serà el nostre company durant tot el curs. Cada cert temps el revisarem, veurem què hem aconseguit i com avancem, i celebrarem els petits progressos. Perquè cada pas, per petit que sigui, ens acosta al nostre objectiu. Amb il·lusió, esforç i constància, tots podem créixer i assolir grans fites!

L'arbre ens acompanyarà tot l'any com a recordatori que amb constància tots els objectius són més a prop d'assolir-se

L'alumnat ha reflexionat sobre les seves fites.

0-3 Diàlegs d'infant. Parlem de la Petita Infància, parlem de 0 a 3

A la Biblioteca Maria Mercè Marçal
del 7 al 29 d'octubre

Amb la participació de

Escola Bressol l'Estel
TORREGROSSA

Premsa
Comarcal
rigor i confiança

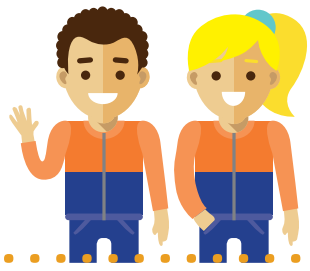
ACPC
Associació Catalana
de la Premsa Comarcal

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Escola Porcel de Cervera de l'Espluga Calba

Un matí sense aigua a la nostra escola

Ens vam adonar que no hi havia aigua just abans de rentar-nos les mans per esmorzar.

El dimarts dia 16 de setembre a l'hora del pati, vam voler rentar-nos les mans abans de l'esmorzar i no hi havia aigua. Els més petits es van preocupar molt, mentre que els grans vam trobar-ho estrany perquè ningú ens havia avisat d'un tall d'aigua. Cada grup va parlar sobre què podia estar passant i vam començar a fer hipòtesis: potser s'ha trencat una canonada, potser s'ha acabat l'aigua, o potser algú l'ha tancada sense voler.

Després, tota l'escola, des d'infantil fins a 6è, ens vam ajuntar per parlar del tema. Vam descobrir que hi ha moltes coses que no sabíem sobre l'aigua: d'on ve? Com arriba a les aixetes de casa? Quin recorregut fa fins a l'escola? On va després? Què faríem sense aigua? Tota l'aigua es pot beure? Després vam fer un dibuix cadascú explicant com creiem que arribava l'aigua a l'escola.

Cada dibuix era diferent! Així que hem decidit investigar-ho perquè hi ha moltes preguntes sense resposta. Aquest va ser l'inici d'un aprenentatge sobre l'aigua que continuarem a les hores de gestió autònoma.

Un matí sense aigua a l'escola va despertar moltes preguntes

Treballant junts sobre el circuit de l'aigua.

Situacions d'aprenentatge

Les situacions d'aprenentatge parteixen de vivències reals i properes als infants, com el dia a dia a l'escola o al seu entorn. Aquestes propostes permeten plantejar reptes significatius que connecten amb diversos àmbits d'aprenentatge, afavorint el desenvolupament de competències clau i específiques. Així, l'alumnat aprèn de manera globalitzada, pràctica i contextualitzada, preparant-se per resoldre situacions reals amb autonomia i eficàcia.

Escola de la Granadella

A l'escola caminem per la salut

Els nens i nenes de 5è i 6è de Primària vam fer una caminada pel terme en motiu de la 10a Setmana Europea de l'Esport.

La canalla de la Granadella, durant l'activitat.

El dimarts 23 de setembre, durant el matí, els alumnes de 5è i 6é de Primària de l'escola de la Granadella vam celebrar el 10è aniversari de la Setmana Europea de l'Esport fent una caminada pel terme del nostre poble. Vam fer un recorregut de 8 quilòmetres i ens vam anar aturant en llocs emblemàtics com la bassa Novella, el Mirador dels Pirineus o l'ermita de Sant Antoni, on vam esmorzar i vam fer una petita gimcana. Va ser una experiència genial per descobrir nous llocs i camins i perquè l'alumnat nouvingut de la nostra classe coneguessin el paisatge tan bonic que tenim a les Garrigues Altes.

La Setmana Europea de l'Esport és una iniciativa de la Comissió Europea que se celebra anualment arreu d'Europa del 23 al 30 de setembre.

Durant aquests dies, s'incrementa el nombre d'activitats esportives en tots els països que s'hi adhereixen; actes, dinàmiques i esdeveniments esportius de tot tipus per apropar, encara més, l'esport i l'activitat física a tota la població.

L'objectiu és aconseguir que la ciutadania adopti millors hàbits i estils de vida.

Hàbits més saludables

A l'escola també fa temps que ens esforcem per adoptar hàbits més saludables i duem a terme diverses activitats: fomentem els esmorzars saludables tot portant un registre del que mengem per esmorzar i insistint a promoure aquells que són saludables, mengem fruita cada divendres per esmorzar, participem en el programa de fruita i llet a l'escola i en les activitats esportives que s'organitzen al poble, fem sortides amb bicicleta o caminades, etc. A més a més, formem part del Pla Català de l'Esport i alguns alumnes participem en les activitats esportives que aquest organitza els caps de setmana. També duem a terme el programa Infadimed, i la infermera del cap, la Magda, ve a l'escola cinc sessions durant el curs per fer activitats per fomentar els hàbits saludables amb l'alumnat des de ben petits. També organitzem xerrades amb els diferents especialistes del CAP: dents sanes, sexualitat afectiva, posturals amb el fisioterapeuta...

Sabíeu que somriure té un efecte molt positiu en la nostra salut física i allarga la vida? A més, és gratis i és contagiós

Escola L'Espígol de Juncosa de les Garrigues

Bona salut a l'escola l'Espígol de Juncosa

El centre es consolida com el més nombrós de la ZER Garrigues Altes.

L'Escola de Juncosa enceta el curs amb 32 alumnes i referma el seu paper dins la ZER

L'Escola l'Espígol de Juncosa afronta el curs 2025-26 amb optimisme i una xifra d'alumnat que confirma la seva bona salut educativa. En total, el centre acull 32 nens i nenes d'entre 1 i 12 anys, repartits en totes les etapes: 3 a la llar d'infants, 9 a educació infantil, 6 a cicle inicial, 8 a cicle mitjà i 6 a cicle superior. Aquesta distribució equilibrada garanteix la continuïtat del projecte pedagògic i afavoreix una dinàmica d'aules actives i properes. L'Espígol ha esdevingut en els darrers anys l'escola amb més alumnat dins la ZER Garrigues Altes, formada per dos centres junt amb l'Escola del Soleràs. La confiança de les famílies en el projecte educatiu, l'entorn proper i la implicació de la comunitat educativa són factors clau que expliquen aquesta vitalitat i que asseguren un futur engrescador per al municipi i per a la seva escola.

La vitalitat de l'Escola l'Espígol s'explica per un projecte educatiu innovador i flexible, capaç d'adaptar-se a les necessitats de cada alumne. El treball per projectes, la tecnologia a l'aula i la proximitat dels docents permeten un aprenentatge significatiu que genera confiança i consolida el creixement del centre.

Imatge conjunta d'inici de curs.

Escola Manuel Ortiz i Castelló de Juneda

Benvinguts i benvingudes a sisè

L'inici de la nostra gran aventura final. Iniciem un nou curs amb molta il·lusió i una escola renovada.

Fent pinya al començar el nou curs.

Benvinguts/des a sisè! Que comenci la nostra gran aventura final

El primer dia d'escola ha estat especial, però aquest any, encara més: per fi som els i les més grans de l'escola.

Arribar després de les vacances i retrobar-nos amb tots els amics ha estat un moment molt bonic i emotiu. A més, ens hem endut una sorpresa molt agradable: les nostres aules estaven com a noves, amb les parets acabades de pintar, brillants i llestes per acollir-nos.

La tornada també ha vingut acompanyada de noves cares. Hem donat la benvinguda a un nou company que ve del Brasil i hem conegut mestres nous que ens han semblat superamables.

I és que aquest no serà un curs qualsevol. És el nostre darrer any a primària, i això significa dues coses molt importants. La primera, que som un referent per als més petits i per això ens haurem de portar superbé i tenir un comportament exemplar.

La segona, que haurem d'esforçar-nos per assolir les competències bàsiques i arribar ben preparats a l'ESO. Volem aprendre moltes coses noves i, sobretot, aprofitar fins a l'últim dia per crear records inoblidables amb els nostres amics i amigues.

Projecte "S'obre el teló"

Aquest curs vindrà ple d'activitats que ens fan molta il·lusió. Dins del projecte "S'obre el teló", esperem poder pujar a l'escenari del Teatre Foment per representar una obra de teatre. I, tot i que sabem que encara queda molt per al final de curs, viurem un acte molt especial fent les nostres pròpies orles per acomiadar-nos de l'escola.

Escola Arc d'Adà de Llardecans

Volem que la bassa de l'escola estigui plena de vida

Seguint els consells dels agents rurals, adequem la bassa del pati per fer-la habitable.

La canalla de Llardecans va per feina.

Des de fa uns quants cursos els nens i nenes de l'escola de Llardecans podem donar la nostra opinió per mitjà de l'assemblea de delegats. En les reunions del curs passat vam parlar de la possibilitat de posar peixos a la bassa del pati, tal com hi havia hagut anys enrere. El problema que teníem era que sempre que hi posàvem peixos, els pobres animals no duraven gaire.

Els infants de les classes dels petits i dels mitjans hem netejat la bassa

Per tal de fer-ho bé aquest cop vam contactar amb els agents rurals i els vam demanar que vinguessin a l'escola per explicar-nos com fer-ho. Al mes de maig van venir un matí, els vam acompanyar a la bassa i van estar observant-la amb nosaltres. Un cop feta aquesta observació van donar-nos uns quants consells.

En primer lloc, ens van dir que la nostra bassa no és adequada per tenir-hi peixos i que se'ns moririen, ja que no té les condicions adients perquè puguin viure-hi bé. Així doncs, la nostra il·lusió de tenir una bassa amb peixos no es podria acomplir. En canvi, ens van donar una altra idea per fer de la bassa un lloc ple de vida: plantar-hi plantes aquàtiques. Segons els agents rurals, si hi posem plantes aquàtiques i mantenim la bassa plena d'aigua neta aconseguirem crear un hàbitat molt adequat perquè hi visquin uns altres animals: les granotes i els gripaus.

Aquest mes de setembre ens hem posat mans a l'obra per aconseguir que els animals que hi ha pel voltant de l'escola trobin un lloc ben bonic i agradable per viure-hi. Primer de tot hem netejat la bassa de tota la terra, les pedres i fulles que s'hi havien acumulat. Ara hi posarem les plantes aquàtiques i esperarem pacientment que arribin els amfibis. Tant de bo s'hi trobin ben a gust!

Trobem gripaus a l'hort

Cada any, en una època o una altra, trobem passejant pel pati de l'escola i pel nostre hort gripaus que busquen menjar i aigua. Volem aconseguir una bassa ben cuidada i neta, que sigui un entorn agradable per a aquests animalons del nostre entorn. Si ho aconseguim esperem que granotes i gripaus s'instal·lin a viure a la bassa i puguem gaudir de la seva presència.

Escola Otogesa de Maials

L'apadrinament lector

A Maials, els petits esperaven amb il·lusió els padrins lectors que els faran estimar la lectura.

Durant la sessió de l'apadrinament lector, l'ambient a l'escola és de calma i complicitat

A l'Escola Otogesa de Maials hem viscut un dels moments més esperats del curs: la trobada entre l'alumnat d'educació infantil i els seus padrins i padrines lectors. Els més petits esperaven amb il·lusió saber qui serien els seus padrins, aquells companys i companyes més grans que els acompanyaran en el camí de descobrir i gaudir de la lectura.

L'apadrinament lector és un projecte molt especial, pensat per compartir estones de contes i complicitat. L'objectiu principal és despertar i potenciar el gust per llegir en els fillols i filloles, però també ajudar-los a veure la lectura com una experiència propera i divertida. Alhora, els padrins i padrines assumeixen un paper de responsabilitat i de model positiu, i això reforça la seva autoestima i el vincle amb els més petits. D'aquesta manera, tots dos costats hi surten guanyant: els uns descobreixen el plaer dels llibres i els altres creixen en maduresa i compromís.

L'apadrinament lector és, en definitiva, una experiència enriquidora que ens recorda que la lectura té més força quan es comparteix.

Concentrats durant l'activitat de lectura.

Les passes prèvies

Dies abans, les mestres d'infantil fem una selecció acurada de contes, sempre pensant en els interessos i inquietuds dels nens i nenes de l'aula. A partir d'aquesta tria, cada fillol i fillola pot escollir la història que més li crida l'atenció. Un cop decidit, arriba el torn dels padrins i padrines: ells són els encarregats de venir a buscar el conte i preparar amb cura la sessió que compartiran amb els petits.

Escola Abat Ruera de Puiggròs

Projecte STEAM: La nostra maleta científica

Aquest curs escolar, l'escola Abat Ruera inicia el projecte de les maletes viatgeres, tant a Educació Infantil com a Educació Primària.

Aquí teniu la nostra mascota; el Capità Gota.

Dins de la maleta científica hi trobem la nostra mascota, el Capità Gota, que ens convida a pensar com científics i a gaudir aprenent

A l'escola Abat Ruera, el treball del pensament científic, matemàtic, tecnològic i artístic són pilars fonamentals. Per aquest motiu, aquest curs escolar hem introduït el treball de la Maleta Científica, que té com a objectiu apropar la ciència a l'alumnat a través de reptes i activitats de pensament científic. Els nens/es poden realitzar experiments reals, plantejar-se preguntes, observar, formular hipòtesis i arribar a conclusions, sempre a través d'un aprenentatge vivencial i significatiu.

A més de reptes i hipòtesis que ajudin a potenciar el pensament crític, la nostra maleta científica conté la mascota del projecte; el Capità Gota, la qual proporciona un element de diversió i de vincle afectiu entre l'alumnat. Cada cap de setmana i de forma aleatòria, un alumne de l'escola s'emporta la maleta científica a casa, on amb l'ajuda de la família, pot anar realitzant els reptes científics que se li proposen i respectant el seu nivell maduratiu.

Encara que els mestres els proposem una guia de treball, els nens/es poden escollir els reptes que desitgin.

Les maletes viatgeres

Les maletes viatgeres són una eina pedagògica molt valuosa dins l'àmbit escolar, especialment a les etapes d'educació infantil i primària. Es tracta d'un recurs que consisteix en una maleta (o caixa) plena de llibres, contes, jocs educatius, materials didàctics o propostes d'activitat, que els alumnes s'enduen a casa durant uns dies per compartir amb la seva família i realitzar les activitats programades. Aquestes pràctiques té una gran importància pedagògica per diversos motius: fomenten l'hàbit lector i el gust per la lectura, aprofundeixen la relació escola-família, desenvolupen competències comunicatives, potencien la diversitat i la inclusió, estimulen l'autonomia i la responsabilitat, afavoreixen la creació de rutines i espais de convivència i contribueix al desenvolupament global dels infants. A més, permeten treballar la ciència i les noves tecnologies, adaptant els continguts a diferents interessos i necessitats. Un recurs únic i motivador pels infants.

Escola La Roca de Sarroca de Lleida

L'agutzil ha tornat a la feina després de 9 mesos

Un accident domèstic va apartar-la de la feina, ha tornat per seguir atenent el municipi i l'escola.

Un agutzil en un poble petit és molt més que un treballador: és qui cuida, manté i resol allò inesperat. La seva feina pot semblar invisible, però la comunitat sencera nota el buit quan no hi és. A l'escola vam notar molt la seva absència i ens hem alegrat molt de la seva recuperació.

Des del 27 de desembre de 2024 i fins al 18 de setembre de 2025, hem estat sense la presència de l'agutzil, a causa d'un accident domèstic que la va obligar a agafar la baixa.

Tot va començar quan va caure a casa des d'una escaleta i es va trencar el peroné.

Inicialment, els metges van optar per no operar-la. Finalment l'os no va soldar i van haver d'intervenir-la.

Durant la seva absència, es va incorporar un substitut un o dos mesos per escombrar i buidar algunes papereres, de manera que moltes feines habituals van quedar descobertes.

L'escola, en particular, vam notar molt la seva absència. S'organitzava per atendre amb rapidesa qualsevol necessitat de manteniment que sorgia al centre. La seva disponibilitat i coneixement del dia a dia han estat molt enyorats.

Amb la seva tornada, el municipi i l'escola recuperen una figura clau per al bon funcionament diari, i li donem la benvinguda amb alegria i agraïment. A l'àrea de castellà hem estat preparant-li un cartell de benvinguda.

En els pobles petits, l'agutzil és molt més que una persona que neteja o manté els espais. Quan falta, el poble sencer ho nota.

Els alumnes i l'agutzil, amb el cartell treballat a l'àrea de castellà.

Escola del Soleràs

Robots en acció a la nostra escola

Aquest curs ens hem apuntat al projecte “Robots en acció”, amb reptes divertits per aprendre programació i treball en equip.

Alumnes i robots, a punt per començar a treballar junts.

Els nostres robots estan a punt per viure grans aventures!

Aquest curs la nostra escola participa en el projecte “Robots en acció!”, una proposta del Departament d’Educació que porta la robòtica a les aules de Primària. Durant l’any rebrem diversos reptes, cadascun amb una missió diferent: fer que un robot segueixi un camí, superi obstacles, respongui a la llum o completi una prova sorprenent. Cada repte forma part d’una història que ens farà sentir protagonistes d’una gran aventura. El més interessant és que no hi ha una sola manera de resoldre els reptes. Haurem de pensar, provar i millorar les nostres idees fins que funcionin. Això ens ajudarà a aprendre a programar d’una manera pràctica i divertida, però també a col·laborar, a ser creatius i a no rendir-nos quan alguna cosa no surt a la primera. Quan aconseguim completar cada missió, gravarem un petit vídeo per ensenyar com ho hem fet i l’enviarem als organitzadors. Estem molt contents d’endinsar-nos en aquest projecte i de descobrir tot el que podem arribar a fer amb els nostres robots.

A part de tot això, aquest dia també farem el comiat dels nens i nenes de 6è que l’any que ve aniran amb l’institut. Serà una estona que no oblidarem.

Diversió i aprenentatge

“Robots en acció” ens proposa reptes de programació i creativitat. Aprendrem a resoldre problemes junts, a provar diferents solucions i a gaudir veient com els nostres robots superen cada missió. Serà una experiència plena de diversió i aprenentatge per a tots els cursos de Primària.

Escola de Sunyer

Juguem per ser bons companys i millorar la convivència

Un nou curs amb mestres i alumnes amb ganes de treballar i gaudir tots plegats.

Jocs tradicionals al pati, durant la classe d'educació física.

Comencem un nou curs, amb ganes i il·lusió, a la nostra escola de Sunyer. Acollim alumnes nous a la classe dels grans i creem noves relacions. Cuidem els més petits i vetllem perquè aquest curs sigui espectacular. Noves cares entren a l'escola, són mestres nous carregats d'esperança i moltes ganes de compartir coses boniques amb els infants.

L'esport promou el desenvolupament social i emocional

És així a qualsevol edat. També ajuda a millorar l'autoestima, l'empatia, l'esforç, entre d'altres. Destaquen les relacions interpersonals que es creen, el respecte als altres i la cooperació. Els jocs tradicionals afavoreixen la creació d'un espai de convivència i de relacions intergeneracionals.

Hem començat les classes d'educació física tot iniciant-nos en el món dels jocs tradicionals. Aquest tema és força conegut, és una oportunitat de posar en pràctica jocs que gairebé tothom coneix, que els poden jugar al pati o bé a la plaça del poble. Fins i tot, els poden ensenyar als seus familiars i posar-los en pràctica en les festes d'aniversari o en esdeveniments socials.

Els jocs que més ens han agradat han estat el de l'stop, el ocador, l'aranya, el mataconills, el cementiri, el pot, el fet i amagar i el pica paret. El joc de l'stop consisteix en intentar atrapar una altra persona tocant-la amb la mà, mentre els altres s'intenten escapar. Si t'està a punt de tocar, tens l'opció de dir la paraula "stop" i ja no et poden atrapar. El problema és que no et pots moure fins que algun company et salvi. D'aquesta manera, fem exercici físic mentre ens divertim, i també treballem els valors de desenvolupament personal i social, com el respecte, la tolerància, la perseverança, entre d'altres.

Treballem els valors que transmet l'esport. L'exercici físic és el nostre aliat!

Us animem a provar aquests jocs amb els alumnes de les vostres escoles, estem segurs que els gaudireu molt i us ajudaran a estar més units entre vosaltres. També podeu preguntar als vostres familiars a quins jocs jugaven ells de petits. Segur que us sorprendran!

Escola de Torrebesses

El primer dia d'escola a la classe dels grans

Un inici de curs ple d'emocions, nous reptes i aprenentatges compartits.

Hem tornat a l'escola! Els nens i nenes de 2n i 3r pugen nerviosos perquè canvien de classe. Pugen a la classe dels grans! Els grans sempre els deien, a l'hora del pati, que haurien de treballar molt, que tindrien molts deures i molts exàmens... De moment estan molt contents. Aquest curs també tenen una tutora diferent però que ja coneixen.

Passem d'una classe molt gran a una de més petita, som més alumnes i de cursos diferents, ho hem notat perquè tenim menys espai per moure'ns, acostumats a la classe dels petits els costarà adaptar-se.

Ens ajudem els uns als altres i els grans ensenyem als més petits com funciona la classe i els petits poden aprendre continguts d'un nivell superior quan els estem treballant els grans.

Una altra novetat és que aquest curs comencen a anar a la trobada de Sarroca i cada dilluns es troben amb els nens i nenes del seu curs de la ZER i s'ho passen molt bé.

Les nenes de 6è troben a faltar els companys i companyes més grans, que ja han marxat a l'institut, per poder parlar de les seves coses, però el curs que ve ja hi aniran elles i ho podran fer.

Aquest curs ens ho passarem molt bé, tenim mestres nous, tot i que trobarem a faltar els mestres del curs passat.

Foto dels nens i nenes de Torrebesses al pati de l'escola.

Les classes multinivell

A la nostra escola les classes multinivell són una oportunitat. Infants de diferents edats comparteixen aprenentatges, i això afavoreix la cooperació i el respecte als ritmes individuals. Els grans ajuden i són models, els petits aporten curiositat i energia. Així, tothom aprèn dels altres i es fomenta l'autonomia, la solidaritat i la convivència, valors que acompanyaran els alumnes tota la vida.

Escola La Bassa de Torregrossa

Un nou curs ple de novetats

L'escola estrena edifici pintat, nou mobiliari i aula digital gràcies a la col·laboració l'AFA i l'Ajuntament.

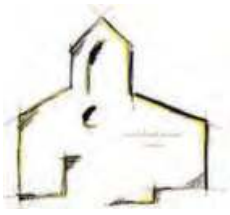

Les aules pintades i decorades.

Aquest inici de curs a l'escola arriba carregat de novetats que han fet molta il·lusió a tots els nens i nenes. L'Ajuntament ha pintat l'edifici dels grans i tothom està d'acord que ha quedat molt bonic i acollidor. Els colors nous donen alegria i fan que les classes siguin més agradables. A més, gràcies als diners recaptats el dia de la fira solidària La Bassa es Mou, s'han pogut comprar taules i cadires noves per a les aules de suport. Els mestres i l'alumnat les han estrenat amb entusiasme, contents de veure com l'esforç de tothom es converteix en millores per a l'escola. També s'ha acabat l'aula digital, que ha estat possible gràcies al suport de l'AFA i l'Ajuntament. Aquest espai està pensat per aprendre amb noves tecnologies i treballar en projectes innovadors. Aquest curs, tots els alumnes tindran una sessió setmanal de cultura digital, on podran descobrir eines i recursos que els ajudaran a créixer com a ciutadans del segle XXI. Amb totes aquestes novetats, l'escola comença el curs amb energia i moltes ganes de viure noves experiències junts.

Ens agrada molt que l'escola millori i que hi hagi una aula digital per aprendre coses de pensament computacional

Aquest curs és molt especial per a la nostra escola perquè estrenem espais i recursos que ens fan sentir orgullosos. L'edifici dels grans ha quedat més alegre amb els nous colors, les classes tenen taules i cadires que donen comoditat i ordre, i l'aula digital ja és una realitat. Gràcies a l'esforç de l'AFA i de l'Ajuntament, l'alumnat podrà gaudir d'una sessió de cultura digital cada setmana, una oportunitat per aprendre a fer un bon ús de la tecnologia i preparar-nos per al futur. Volem agrair de tot cor la seva ajuda, perquè sense ells res d'això hauria estat possible. Tot plegat ens fa encarar el nou curs amb una gran dosi d'il·lusió i amb el desig de compartir molts aprenentatges al llarg de l'any.

Escola Sant Bonifaci de Vinaixa

La nostra escola brilla amb cara nova i bonica

Hem tornat a classe i ara l'escola té finestres, cortines i parets noves pintades.

Aquest curs hem començat l'escola amb una gran sorpresa. Quan vam entrar el primer dia, vam veure que la nostra escola estava tota renovada. Les finestres són noves i brillen molt. També hi ha cortines que es poden obrir i tancar molt fàcil. Han posat calefacció i aire condicionat per no passar fred a l'hivern ni calor a l'estiu. Les parets estan pintades de colors molt bonics i tot sembla més alegre i net. Ens agrada molt estar a les aules perquè es veuen més clares i acollidores. Tothom de la classe està content i diem que és com estrenar una escola nova. El pati també es veu més maco amb la pintura nova a les parets. Els mestres ens han dit que hem de cuidar-ho perquè duri molt temps. Ens fa il·lusió aprendre en un lloc tan bonic i modern. Quan venim cada matí ens sentim molt bé i tenim més ganes de treballar i jugar amb els amics i amigues.

Estem molt contents perquè la nostra escola ara és molt bonica i còmoda. Han posat finestres noves, cortines, calefacció i aire condicionat, i a més està tota pintada. Ens agrada molt entrar a les aules i veure-ho tot tan net i alegre. Diuen que hem d'estimar-la i cuidar-la perquè duri molts anys i segueixi tan maca com ara.

És com si tinguéssim una escola nova i això ens fa venir més ganes d'estudiar i jugar

Foto dels alumnes de l'escola.

Conreem, fem créixer, transformem, cuinem,
servim **i gaudim dels aliments del territori amb...**

Gust de Lleida

gustdelleida.cat

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica

Terra d'oportunitats
LLEIDA